

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	na upraviteljski prejem:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5—
na mesec 2—	na mesec 1—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Ljubljana vsak dan svojo tiskovno nadzornico in prejemnico.

Isprave veljajo: petstotina peti vsta za enkrat po 16 vin, za dvakrat po 14 vin, za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih tiskovnicah po dogovoru.

Upraviteljska naj se pošilja naročnine, reklamacije, isprave t. i. d., to je administrativne stvari.

Posrednica št. 10 v Ljubljani.

Na plačilo naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne odloži.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6—50	celo leto naprej K 35—
na mesec 2—30	

Vprašanjem glede isprave se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakica. Upraviteljsko (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 34.

Drž. sodišče in slov. jezik.

Dunaj, 7. aprila.

Nemško časopisje jubilara. Državno sodišče je včeraj proglasilo nemščino kot notranji uradni jezik pri sodiščih graškega okrožja in po ekstenzivni interpretaciji se sme ta — ne vemo ali bi rekli »razsodba« — prenesti tudi na vsa ostala sodniška okrožja, izvzemši ona, za katere veljajo izjemne določbe. Naskok Slovencev na pravice nemškega jezika je odbit, zakonita veljavnost nemščine kot edinega notranjega uradnega jezika za okrožje graškega nadso- dišča dokazana.

Ne vemo, ali je bil ravno ugoden čas za vložitve pritožbe tako daleko- sežne in principijalne važnosti. Morda bi bilo boljše, da se baš sedaj, ko je vsa nemška javnost vsled »naskoka« slovenskih odvetnikov in notarjev razburjena, o tej občutni zadevi ni pred državnim sodiščem razpravljalo. Seveda deželnosodnega svetnika Einspielerja ne more zadeti niti najmanjše očitjanje, narobe, vztrajnost, s katero se je ta sodnik zavzel za narodna prava, zasluži le vse priznanje. Nesporno pa se je državno sodišče nahajalo pod vtiskom aktualnih jezikovnih sporov ter je — saj obstoji iz skoraj samih nemških prislednikov — porabilo dobrodošlo priliko, da izreče nekaj, kar mora napraviti vtisk, da je tudi najvišji areopag justice prešljen nemško-nacionalnega duha.

S špeciialnimi okolnostmi Einspielerjevega slučaja se ne bomo pečali — akoravno nam tudi te nudi- jo razna vprašanja načelnega značaja. Za manjšino, ne le slovensko, jugoslovansko — temveč za vso slo- vansko javnost pomenljiva pa je konstatacija eksistence nemškega notranjega jezika. Mi vsi vemo si- cer, da ta notranji nemški jezik eksis- tirajo, toda za sodišče ne more biti v tem slučaju merodajen dejanski, tem- več le pravni položaj. Nemški listi pravijo danes, da je državno sodišče dognalo zakonito veljavnost nemške- ga notranjega uradnega jezika. Pa baš ta trditev je iz trte zvita. Držav- no sodišče tega »gesetzlicher Bestand« ni moglo dognati, ker ne eksis-

stira; ono le pravi, da je v okrožju graškega nadso dišča nemški notranji jezik že leta v veljavi, konstatira to- rej dejansko, ne pa pravno stanje. Utemeljevati razsodbo z dejanskim položajem, ko imamo na drugi strani temu dejanskemu položaju naravnost nasprotujoče zakonite določbe čl. XIX. drž. tem. zak. o narodni, oziro- ma jezikovni enakopravnosti, to je gotovo vrhunec napačne judikature! Državno sodišče, ki priznava pravno obveznost *via facti* uvedenih razmer, si prisvaja naravnost vlogo legisla- tivnega zbora! To bi avstrijskim na- rodom še manjkalo, da bi smeli razni nemški uradniki in sodniki nastopati kot zakonodajalci v zadevah narod- ne enakopravnosti.

V Avstriji je jezikovno vprašanje glede takozvanega notranjega urado- vanja le deloma rešeno, in sicer tudi v tem — sicer z dejstvi ovrženem — slučaju, da bi njega ureditev spadala res v kompetenco eksekutive. Držav- ni temeljni zakoni so postavili prin- cip narodne enakopravnosti brez vsa- ke omejitve. Taka omejitev bi se dala torej v enem ali drugem oziru izreči zopet le zakonitim putem, vlada stoji celo na stališču, da je za praktično in podrobno ureditev in izvajanje na- čela enakopravnosti zlasti tam, kjer gre za poslovanje državnih uradov, potreben poseben zakon. Glej češko- nemška pravna pogajanja! V prejš- njih časih je zadostovala naredba. Tako je vlada v Galiciji uredila jezi- kovno vprašanje z naredbo l. 1869., priznavajoč skoraj izključno veljavo poljskega jezika v tamkajšnjih ura- dih. Južna Tirolska in Primorje ima- ta priznano italijansko. Dalmacija srbo - hrvaščino. Vse druge dežele pa so brez tozadevnih zakonov in na- redb. Nikdar ni bila v naših krajih nemščina kot edini notranji uradni jezik zakonito ali vsaj naredbenim putem priznana, uvedena je bila mar- več le *via facti*, in *via facti* obstoja tam še danes.

Ako pa pride kdo, ter sklicujoč se na čl. XIX. drž. tem. zak. zahteva, da se mu priznajo tudi glede notra- njega uradnega jezika zakonito za- jamčene pravice — ali sme sodišče reči, da to ni mogoče, ker se sodišča graškega okrožja že od nekdaj poslu- žujejo nemškega uradnega jezika. Ali se sme sodišče postaviti na stališče,

da ne smem dobiti pravice, ker so mi jo že toliko in toliko let *via facti* kratili?

Morda smo mi Slovenci v svo- jem boju po narodni enakopravnosti tudi radi tega tako redko zmagovali, ker smo preskromni, ker ponižno za- htevamo le odpravo najhujših nap- storjenih krivic ter nikoli ne zagra- bimo za celo vprašanje. Nemški listi nas v teh dneh opetovano imenujejo pridne učence Čehov. Da bi le prav imeli. Bodimo učenci in postavimo, kakor oni, načelo, da nismo zadovoljni, ako dobi naš jezik nekaj koncesij, kadar gre za občevarje uradov, so- dišč s slovenskimi strankami, tem- več reklamirajmo mu pravice, ki mu grejo pri vseh, na našem ozemlju se nahajajočih oblastnih — brez ome- jitve, brez pridržka. Včerašnja raz- sodba državnega sodišča k temu na- ravnost izziva in bi morala roditi po- sledice, ki jih slavno sodišče in Nem- ci ne pričakujejo. Nemščina je »v veljavnosti« — slovenščina naj pride do popolne veljave, to bi moralo konkretno formulirano preiti v naše politične programe. Morda bi bil boj za slovenski zunanji uradni jezik s tem le olajšan in povspešen.

Akcija na Ogrskem proti trozvezi.

V enem delu opozicijskih strank, zlasti v neodvisni stranki, delujejo v poslednjem času s kar največjo ener- gijo proti trozvezi in za zblizanje Av- stro - Ogrske s trojnim sporazumom, predvsem z Rusijo. V opozicijskih krogih se posebno deluje za političen izlet ogrskih poslancev v Petrograd. Po končanem pomladanskem zase- danju delegacij nameravajo člani ogrske opozicije napraviti izlet v Ru- sijo in pričakujejo povabila iz Pe- trograda.

Je-li se bo ta načrt, ki se je po- javil še pred odhodom Mihaela gro- fa Karolyija v Ameriko, udeležiti, še ni popolnoma gotovo, kajti posamez- ni opozicijski krogi, predvsem grof Apponyi, smatrajo tako politično de- monstracijo za nekoliko nevarno. Odločilo se bo še le, ko se vrne grof Karolyi iz Severne Amerike. Ta je

sam namenjen potovati v Petrograd. Znano je, da je soproga avstro - ogr- skega veleposlanika v Petrogradu, Friderika grofa Szaparyja, bližnja sorodnica grofa Karolyija.

Vesti o nameravanem političnem izletu opozicijskih politikov v Petro- grad so izzvale v ogrskih vladnih krogih neprijeten odmev, predvsem v poslednjih izjavah grofa Tisze, ki kar ne more prehaliti trozveze. V ospredju te akcije stoji opozicijski poslanci, ki že leta in leta delujejo javno, posebno v delegacijah in v ogrski poslanski zbornici, proti zvezi Avstro - Ogrske z Nemčijo in Italijo, češ, da ima od te zveze naša monar- hija le škodo. Julij Justh je izjavil, da ima ta zveza direktne nevarnosti za Ogrsko. Ogromna oboroževanja in neznosni teror, ki vlada na Ogrskem, so posledice odnošajev k trozvezi. Če ogrski interesi ne morejo v tej zvezi priti do veljave, tedaj se mora seveda pospeševanje ogrskih intere- sov iskati v drugi zvezi. Predvsem morajo Ogrje polagati glavno važnost na balkanske države ter doseči z njimi sporazum.

Ogrska neodvisna stranka, ki vodi vso akcijo, je že v devetdesetih letih napravila poskus za zblizanje med ogrskimi in ruskimi politikmi. Te- danje pogajanje, ki je v javnosti na- pravilo mnogo hrupa, sta vodila bivši poslanec Dionizij Pazmany in bivši poslanski tajnik Rimmler. Ta je bi- val dalj časa v Rusiji, imel tam stike s političnimi krogi, ki jih na Ogrskem imenujejo panslavistične kroge, ter dajal čestokrat podrobna poročila o svojem delovanju neodvisni stranki. Tedaj zapričeta akcija se ni udele- stvila.

Krog politikov, ki danes vso to akcijo pripravlja, šteje kakih trideset oseb. V poslednjih tednih so se vršile v Budimpešti številne konference o nameravani mednarodni politični ak- ciji, katere temeljna ideja je ustvaritev stikov med rusko dumo in ogrsko po- slansko zbornico. Akcijo podpirajo ruski časniki v Budimpešti. Ti bo- do baje posredovali, da povabijo ogr- ske politike v Petrograd. Vladni kro- gi vso to stvar dementirajo in pravi- jo, da se ne bo izvršila nameravana akcija. Neki izvidil član neodvisne stranke pa je izjavil poročevalcu li-

sta »Budapest«, da vest o namerava- nem potovanju v Petrograd odgo- varja resnici.

Značilno je tudi, da je vodstvo neodvisne stranke, kakor poroča »Az Est«, dobilo v zadnjih dneh iz province več prošnji, naj čim preje priredi v provinci ljudske shode, na katerih se bo govorilo proti tro- zvezi.

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 7. aprila.

Zupan je otvoril sejo občinskega sveta točno ob 6. zvečer ter imeno- val za verifikatorja občinska svetni- ka gg. Smoleta in Štefeta.

Občina je prejela volilo ge. Fl. Rudežve v znesku 200 K za ubožce in sirote. Mesto Praga je poslalo svoje statistično poročilo, enako tu- di Zagreb, dunajska mestna občina pa brošuro o mednarodnem stanju zavarovanja proti brezdelnosti.

Ob priliki smrti bivšega praške- ga župana Jana Podlipnega je župan sporočil praški občini svoje sožalje. Župan odgovarja nato na razna vpra- šanja. V Kolizejski ulici je odslej do- voljeno voziti samo v smeri z Du- najske ceste. Proti regulativu za podpore brezposelnim je bila vlože- na pritožba na deželni odbor, ki te pritožbe še ni rešil, vsled česar se še ni moglo pričeti z izplačevanjem teh podpor. Glede vlakov na gorenjski železnici je vložena prošnja na želez- niško ministrstvo in na ravnateljstvo v Trstu. Del Rimskega zidu na Mirju, ki se je podrli, spada Nemškemu vi- teškemu redu. Župan odgovarja na- to še na razna vprašanja glede vo- zov električne cestne železnice, glede jarkov in prehodov ter prelazov.

Zapisnik zadnje seje se odobri. Svojo odsotnost je opravičil občins- ki svetnik g. Ružička.

Občinski svetnik g. dr. Novak k poroča nato o dopisu županovem glede razsodbe c. kr. poljedelskega ministrstva v zadevi izkoriščanja vodne moči pri projektirani zatvor- nici v Ljubljani. Deželna vlada je 17. maja 1913 razsodila, da gre projektu kranjskega deželnega odbora pred- nost pred projektom mestne občine ljubljanske. Mestna občina je vložila

LISTEK.

Kristalni zamašek.

Roman.

Francoski spisal M. Leblanc.

(Dalje.)

Lupin je dolgo časa ogledoval pismo od vseh strani in potem rekel: — Idimo! — Kam? — Na lyonski kolodvor.

— Ali ste gotovi, da je to pravi kolodvor? — Pri Daubrecqu nisem nobene stvari gotov, a domnevam, da se iz ozirav na svoje zdravje, iz želje po zabavi in morda tudi zaradi svojih opravkov pelje proti Marzilli in na riviero.

Bilo je že sedem ura, ko so Lu- pin in njegova tovariša zapustili ho- tel Franklin. V avtomobilu so dirjali po Parizu. Prišli so na lyonski kolo- dvor, so se hitro prepričali, da gospe Klarise Mergy ni ne pred poslopjem, ne na kolodvoru, ne v čakalnici.

— A vendar . . . a vendar . . . se je ljutil Lupin, čigar razburjenost je hitro naraščala, če je Daubrecq na- ročil spalni vagon, je gotovo, da se hoče peljati ponoči. Zdaj je šele pol osmih.

S kolodvora je oddrhal vlak. Lupin in tovariša sta še enkrat pre- gledala vse ljudi . . . nikjer ni bilo videti ne gospe Mergy, ne Dau- brecca.

Odhajajoč s kolodvora, so nale- teli na železniškega uslužbenca, ki jih je ustavil.

— Prosim, gospodje, ali je kdo med vami gospod Le Ballu?

— Da, da, to sem jaz, se je ogla- sil Lupin. Hitro . . . kaj mi hočete?

— A, vi ste to! Saj mi je dotična dama rekla, da boste morda trije . . .

— Za boga, govorite vendar! Kaj je s tisto damo?

— Dama, ki se je ves dan mudila tu na kolodvoru in čakala . . .

— Povejte hitro . . . ali se je od- peljala?

— Da! Z luksuz - vlakom ob pol sedmi uri. Naročila mi je, naj vam povem, da se je za to odločila v zad- nji uri. Naročila mi je tudi, da se je dotični gospod — ne vem, kateri do- tični gospod — s tem vlakom odpe- ljal v Monte Karlo.

— Ah, je jezno zamrmral Lupin, ko bi se bil pred par trenutki od- peljal z brzovlakom! Zdaj imam sam- o še večerne vlake na razpologa- nje in ti vozijo tako počasi. Izgubil sem več kakor tri ure.

Zdelo se je vsem trem, da čas kar neče poteči. Vzeli so listke. Te- lefonirali so ravnatelju hotela Frank- lin, naj pošilja zanje došla pisma v Monte Karlo. Včeraj so in čitali

vse mogoče časopise, šele potem so ob pol devetih zvečer sedli na vlak.

Tako je moral torej Lupin vsled cele vrste tragičnih okoliščin in v najvažnejšem trenutku boja zapusti- ti bojišče in na slepo srečo iti, ne da bi sam vedel, kam loviti, ne prema- gati, ne da bi vedel kako, najzvišje- šega in najnevarnejšega vseh so- vražnikov, kar jih je kdaj imel.

In to se je zgodilo štiri, ali kveč- jemu pet dni pred neizogibnim ob- glavljenjem Gilberta in Vaucheraya.

Ta noč na vlaku je bila za Lu- pina nad vse mučna. Čim bolj je raz- mišljal o položaju, tem obupnejši se mu je zdel. Povsod same negotov- sti, same ovire, same težave!

Lupin je bil prepričan, da pozna Daubrecqovo tajnost in da ve, v kaki stvari skriva Daubrecq kristalni za- mašek. A kdo je mogel vedeti, če Daubrecq ni premenil svoje taktike, če hrani listo sedemindvajsetih pod- kupljenih poslancev še v kristalnem zamašku in če je ta zamašek še skrit v tisti stvari, kakor poprej?

A kako je Lupina še razburilo to, da je gospe Mergy, misleč, da nad- zoruje Daubrecqa in mu sledi, v re- snici bila samo njegova žrtev, da je v resnici Daubrecq njo nadziral in jo zapeljal z diabolčno spretnostjo, da mu je sledila v kraje, kjer ni mogla upati na nobeno pomoč.

Daubrecqova igra je bila pro- zorna. Lupin je dobro vedel, kako uboga žena omahuje in ne ve, kaj bi

storila. Saj mu je bilo znano in Gro- gnard in Le Ballu sta mu to potrdila, da je gospe Mergy že smatrala za možno, da se bo morala vdati infam- nim zahtevam Daubrecqa. Logika dogodkov, ki jih je Daubrecq urejal s tako mogočno roko, je morala kon- čati s tem, da bo mati žrtvovala za svojega sina sebe in svojo čast.

— Prokleti bandit, se je ljutil Lupin, če te dobim in te bom mogel prijeti za vrat, boš plesal kakor opi- ca. Tisto uro bi ne maral biti v tvoji koži.

Ob treh popoldne so dospeli na cilj. Lupin je bil neugodno presene- čen, da na kolodvoru v Monte Karlu ni bilo gospe Klarise, niti da jih je tam čakalo kako obvestilo.

Izpraševal je železniške usluž- bence in postreščke, a nobeden ni med popotniki zapazil ljudi, katerih popis bi kazal na Daubrecqa in na Klariso.

Treba je torej bilo iti na lov in vprašati po hotelih in penzijah. Koli- ko časa je bilo s tem izgubljenega.

Naslednji dan zvečer je Lupin šele dognal, da Daubrecqa in Klarise ni ne v Monte Karlu, ne v Monaku, ne v Turbiji, ne na pomolu Martin.

— Torej . . . torej . . . kaj je sto- riti? je vpraševal, drhteč po vsem životu, kakor da ima najhujšo mrzlico.

Končno, v soboto, so na pošti dobili brzojavko, ki jo je bilo ravnat-eljstvo hotela Franklin iz Pariza po-

slalo za njimi. Brzojavka je bila od- dana že prejšnji dan in se je glasila:

»Ustavil se je v Cannesu, potem pa odpotoval v San Remo, hotel des Ambassadeurs. — Klarisa.«

— Vražja nesreča, je zaklical Lupin. Peljala sta se torej mimo Monte Karla, ne da bi se tu ustavila. Treba je bilo, da je eden izmed nas ostal na kolodvoru. Mislim sem na to, a v tem viharju . . .

Lupin in njegova tovariša so se s prvim vlakom odpeljali proti Italiji. Opoldne so prišli čez mejo in štirideset minut pozneje so izstopili v San Remu.

Na kolodvoru je stal hotelski uslužbenec, ki je imel na čepici na- pis »Hotel des Ambassadeurs« in ki je očividno med dospevšimi potniki nekoga iskal. Lupin je pohitel k njemu:

— Vi gotovo iščete gospoda z imenom Le Ballu, kaj ne?

— Da . . . gospoda Le Ballu in še dva druga gospoda.

— Po naročilu gospe Mergy?

— Da!

— Gospa je v vašem hotelu?

— Ne! Gospa sploh ni izstopila iz vlaka. Poklicala me je k sebi, mi popisala vas in vaša dva spremle- valca in mi naročila, naj vam povem, da potuje v Genovo in se ustavi v hotelu Kontinental.

nato na poljedelsko ministrstvo pritožbo, ki pa je to pritožbo zavrnilo dne 2. decembra 1913. Zadeva je bila že dostikrat v razgovoru ter je notorična, tako da ni treba šele naglašati, da je mestna občina zavezana storiti vse korake, da se ji ne bo moglo nikdar očitati, da je postopala prelahko. Zato predlaga, da naj se vloži pritožba na upravno sodišče. Občinski svetnik g. Štefe je proti temu, dasiravno je bil za to v odseku. Župan naj se dogovori z deželno zaradi električnega toka in to tem bolj zato, ker je mestna parna elektrarna že na koncu svojih moči. Za davkoplačevalce je vse eno, če plačajo elektriko deželi ali pa mestu.

Občinski svetnik g. dr. Novak je nato podučil g. Štefa, da mora oiti vsak odkritosrčen prijatelj Ljubljane prepričan, da pripada vodna sila, ki bo nastala ob zajezenih Ljubljanici, mestu. Mestna občina mora torej iti do skrajnih mej, zlasti ker mora skrbeti tudi za zanamce. Jaz bi bil prvi, ki bi protestiral proti temu, če bi občinski svet ne vložil pritožbe na upravno sodišče in sploh ne storil vsega, kar je v tem slučaju mogoče storiti. Sprejeto.

Občinski svetnik g. dr. Novak je nadalje govoril o zapostavljanju slovensčine pri železniških uradih v Celovcu.

Slavni občinski svet!
Zadeva, ki je v razpravi, kaže nam člen neskončne verige brezmejnih krivic, ki jih naša uprava, oziroma nje funkcijonariji prizadevajo slovenskemu jeziku in s tem slovenskemu narodu.

Vprašanje je, ali je občinski svet ljubljanski upravičen se pečati s predmetnim predlogom. Prebivalstvo dežele Kranjske, — Slovenci smo v ozkih prometnih in nacionalnih stikih s sosedno Koroško. Te stike hočemo odsej naprej že živahnejše gojiti, vsaj je na Koroškem vendar dobra četrtina vsega prebivalstva slovenske narodnosti.

Slovenski jezik je na Koroškem deželni navadni jezik. Zategadelj je upravičen vsakdo na celovskem, beljaškem in drugih kolodvorih zahtevati vozne listke v slovensčini. Nikakih predprijav ne zahtevamo!

Oblasti utegnile bi se izgovarjati, da nimajo nastavljenih slovenske zmožnosti uradnikov. Tudi pri justici se izgovarjajo s tem, da bi morali, ako ugodijo upravičenim zahtevam Slovencev, nastavljati slovenske uradnike. Ta izgovor je seveda malo vreden in ravno tako piškav, kakor če bi dolžnik svojem upniku, ki ga terja za plačilo dolga, odgovoril: ja, če bi moral dolg povrniti, bi pa moral šteti denar. Mi zahtevamo, da se tudi nam odštejejo naše pravice! Doba enakopravnosti naroda slovenskega v naši državi očitno še ni napočila; dokler ne nastopi, toliko časa ostanemo neodrešeni protestantje proti krivicam, ki se nam go-dijo.

Občinski svet ljubljanski najodločneje protestira proti takemu postopanju. Občinski svetnik g. Štefe prosi, da se ta predlog soglasno sprejme.

Občinski svetnik g. Pustoslavšek stavi nato še sledeči dodatni predlog:

Občinski svet ljubljanski izreka svoje ogorčenje nad nečuvstvenimi dogodki na trgovski akademiji Revoltelli v Trstu, kjer so bili jugoslovanski dijaki brutalno napadeni zgolj zaradi tega, ker so govorili v svoji materinščini, obsoja te vsaki kulturi in civilizaciji v obraz bijoče dogodke, izraža jugoslovanskemu dijaštvu, borečemu se za pravice materinskega jezika, tople svoje simpatije in poziva vlado, naj take barbarske dogodke prepreči enkrat za vselej s tem, da ustanovi v Trstu jugoslovansko trgovsko akademijo.

Občinski svetnik g. Štefe se temu predlogu pridruži ter odgovarja občinskemu svetniku g. Ambrositschu, ki je bil protestiral proti temu predlogu, da Nemška delegacija v občinskem svetu ljubljanskem se res ne more pritožiti, da se Nemcem godi krivica. Občinski svetnik gosp. Pustoslavšek razjasni g. Ambrositschu, da zadeva voznih listkov ni interna zadeva koroške dežele marveč zadeva uprave državnih železnic. Končno ironizira Štefe pačenje slovenskih krajevni imen. Občinski svetnik g. Kristan pravi, da se reševanje narodnostnega vprašanja v Avstriji zavlakuje, namesto da bi se pospeševalo.

Občinski svetnik g. dr. Novak: Stvar je principijalna in vitalnega značaja. Principijalnega značaja je zato, ker se mora ljubljanski občinski svet zavedati svoje narodne dolžnosti, vitalnega značaja, ker pride poleg idealnega principa v poštev tudi krušno vprašanje naših sinov. Konstatira edinstvo obeh slovenskih strank v tem vprašanju. Vlada mora končno vendar priiti do prepričanja,

da mora vendar že enkrat biti konec temu nenaravnemu razmerju v Avstriji, da se dele narodni v narode prvega in drugega razrada. Sprejeto je bil nato predlog g. dr. Novaka oziroma Štefeta in resolucija gospoda Pustoslavška.

Na predlog poročevalca g. dr. Novaka pritrdi občinski svet zveznim štatutom »Zveze slov. igralcev in igralke«.

Na predlog občinskega svetnika g. Malija se odobri računska zaključka Mestne hranilnice ljubljanske in Kreditnega društva Mestne hranilnice za leto 1913.

O dopisu deželne odbora glede načrta zakona za pobiranje posebnih občinskih doličev na žganje v Ljubljani poroča podžupan g. dr. Karel Triller. Do sedaj se je pobirala dvojna davščina na žganje in opojne pijače in sicer doklada na državno užitnino, utemeljena na podlagi patenta ilirskega gubernija iz leta 1829, potrjenega l. 1875. Ta doklada gre po tarifnih točkah in je precej izdatna. Vrh tega pobirajo državni organi še doklado od producentov. Ta doklada pa je brez pravnega naslova in ni znano, kdaj in na kak način se je pričela pobirati. Tudi je finančni uspeh zelo majhen. Občinski svet je predložil zakonski načrt, po katerem se nova naklada pobiraj po celi Ljubljani in ne samo v užitinskem rajonu. Mestna občina bi morala nastavitv v tem slučaju par organov, vsled česar pa bi se uničil efekt te doklade. Državna uprava je mnenja, da naj se vstavi v načrt določba, da ima deželni odbor pravico dovoljevati pobiranje take doklade pa vedno le za 2 leti. To je zelo pomisleka vredno, ker bi bila potem mestna občina že l. 1917. na milost in nemilost izročena deželnemu odboru in bi se utegnilo zgoditi, da bi bila mestna občina potem brez te najsocialnejše davščine. Finančni odsek torej predlaga, da naj se odklonijo ti pogoji, zlasti ker je razvideti, da se finančna uprava protivi nadaljnjemu pobiranju 4% doklade za producente. Župan naj skuša doseči pobiranje te doklade po celi Ljubljani. Ravnatelj mestne užitnine g. vitez Grasselli da nekatere tozadevna pojasnila, na kar poroča podžupan g. dr. Triller o dopisu županovemu glede izposlovanja dovoljenja pobiranja tlakarine v Ljubljani za nadaljnjo dobo 5 let. Tlakarina v sedanji izmeri ne zadošča več za stroške cest, ki imajo v Ljubljani dolgot 24 km. Tlakarina naj se zviša na 6 v od gnanje in na 12 v od vzprežne živine. Tlakarina se naj raztegne tudi na motorna vozila. Pojasnila da je ravnatelj mestne užitnine g. vitez Grasselli. Stranke prosijo, da naj se vpelje stari modus plačevanja tlakarine. Pri zvišanju tlakarine ni merodajno število prebivalcev, marveč površina ozemlja. Ljubljana ima n.p. 3500 ha površine, dočim ima Pariz samo 7800 ha. Predlog odseka je bil sprejet.

Na predlog obč. svetnika gosp. Smoleta se dovoli nagrada 300 K neki učiteljici prve mestne osemrazredne dekliške šole za obisk učnega tečaja za švedsko gimnastiko.

Simon Gregorčičevi javni knjižnici se dovoli na predlog poročevalca podžupana gosp. dr. Trillerja izplačilo subvencije. Pritožba proti proračunu ne more suspendirati obveznosti mestne občine napram tej knjižnici, dokler prvotni sklep ni razveljavljen.

Občinski svetnik gosp. Dimnik prosi nadalje za izplačilo 500 K za »Učiteljski konvikt« glasom sklepa iz leta 1909. Podžupan ga opozori, da je treba vložiti tozadevno prošnjo.

Podžupan gosp. dr. Triller poroča o prošnji »Krščanske socialne zveze« za subvencijo za kuharske tečaje. Mestna občina podpira take tečaje že v »Mladiki«, vendar se dovoli 200 K.

Občinski svetnik gosp. dr. Novak poroča glede doličevitve stavnega sistema za novi Sempetrski most in glede gradbe novega mostu čez Ljubljanico pri c. in kr. vojaškem oskrbovališču. Glede Sempetrskega mostu poroča, da se je stavba zakasnila vsled zahteve, da se most zgradi kot železniški most. Most se bo zgradil v sistemu nosilcev s protitezom. Fundiralo se bo s piloti. Glede drugega mostu poroča, da bo stal 31.500 K, k čemur bo prispeval erar 15.000 K.

Isti poročevalec poroča, da se bodo napravile na starih utrdbah na Gradu varnostne ograje, ki bodo stale 1000 K. Sprejeto.

Prošnja posestnikov v Ravni-karjevi ulici za napravo vrtnih ograj pri njihovih hišah se zavrne, ker ne obstoja nobena tozadevna obveznost. Franu Novaku in Mariji Marenko se dovoli razdelitev njunih parcel v Jeranovi ulici. Enako se ugotovi prošnji Josipa Tribuča in Josipa Cihlača za spremembo parcelacijskega načrta ob Dunajski in Vodovodni cesti in prošnji dr. Ivana

Občinski svetnik gosp. Dimnik prosi nadalje za izplačilo 500 K za »Učiteljski konvikt« glasom sklepa iz leta 1909. Podžupan ga opozori, da je treba vložiti tozadevno prošnjo.

Podžupan gosp. dr. Triller poroča o prošnji »Krščanske socialne zveze« za subvencijo za kuharske tečaje. Mestna občina podpira take tečaje že v »Mladiki«, vendar se dovoli 200 K.

Občinski svetnik gosp. dr. Novak poroča glede doličevitve stavnega sistema za novi Sempetrski most in glede gradbe novega mostu čez Ljubljanico pri c. in kr. vojaškem oskrbovališču. Glede Sempetrskega mostu poroča, da se je stavba zakasnila vsled zahteve, da se most zgradi kot železniški most. Most se bo zgradil v sistemu nosilcev s protitezom. Fundiralo se bo s piloti. Glede drugega mostu poroča, da bo stal 31.500 K, k čemur bo prispeval erar 15.000 K.

Občinski svetnik gosp. Dimnik prosi nadalje za izplačilo 500 K za »Učiteljski konvikt« glasom sklepa iz leta 1909. Podžupan ga opozori, da je treba vložiti tozadevno prošnjo.

Podžupan gosp. dr. Triller poroča o prošnji »Krščanske socialne zveze« za subvencijo za kuharske tečaje. Mestna občina podpira take tečaje že v »Mladiki«, vendar se dovoli 200 K.

Občinski svetnik gosp. Dimnik prosi nadalje za izplačilo 500 K za »Učiteljski konvikt« glasom sklepa iz leta 1909. Podžupan ga opozori, da je treba vložiti tozadevno prošnjo.

Podžupan gosp. dr. Triller poroča o prošnji »Krščanske socialne zveze« za subvencijo za kuharske tečaje. Mestna občina podpira take tečaje že v »Mladiki«, vendar se dovoli 200 K.

Občinski svetnik gosp. Dimnik prosi nadalje za izplačilo 500 K za »Učiteljski konvikt« glasom sklepa iz leta 1909. Podžupan ga opozori, da je treba vložiti tozadevno prošnjo.

Podžupan gosp. dr. Triller poroča o prošnji »Krščanske socialne zveze« za subvencijo za kuharske tečaje. Mestna občina podpira take tečaje že v »Mladiki«, vendar se dovoli 200 K.

Občinski svetnik gosp. Dimnik prosi nadalje za izplačilo 500 K za »Učiteljski konvikt« glasom sklepa iz leta 1909. Podžupan ga opozori, da je treba vložiti tozadevno prošnjo.

Podžupan gosp. dr. Triller poroča o prošnji »Krščanske socialne zveze« za subvencijo za kuharske tečaje. Mestna občina podpira take tečaje že v »Mladiki«, vendar se dovoli 200 K.

Občinski svetnik gosp. Dimnik prosi nadalje za izplačilo 500 K za »Učiteljski konvikt« glasom sklepa iz leta 1909. Podžupan ga opozori, da je treba vložiti tozadevno prošnjo.

Podžupan gosp. dr. Triller poroča o prošnji »Krščanske socialne zveze« za subvencijo za kuharske tečaje. Mestna občina podpira take tečaje že v »Mladiki«, vendar se dovoli 200 K.

Občinski svetnik gosp. Dimnik prosi nadalje za izplačilo 500 K za »Učiteljski konvikt« glasom sklepa iz leta 1909. Podžupan ga opozori, da je treba vložiti tozadevno prošnjo.

Podžupan gosp. dr. Triller poroča o prošnji »Krščanske socialne zveze« za subvencijo za kuharske tečaje. Mestna občina podpira take tečaje že v »Mladiki«, vendar se dovoli 200 K.

Občinski svetnik gosp. Dimnik prosi nadalje za izplačilo 500 K za »Učiteljski konvikt« glasom sklepa iz leta 1909. Podžupan ga opozori, da je treba vložiti tozadevno prošnjo.

Podžupan gosp. dr. Triller poroča o prošnji »Krščanske socialne zveze« za subvencijo za kuharske tečaje. Mestna občina podpira take tečaje že v »Mladiki«, vendar se dovoli 200 K.

Občinski svetnik gosp. Dimnik prosi nadalje za izplačilo 500 K za »Učiteljski konvikt« glasom sklepa iz leta 1909. Podžupan ga opozori, da je treba vložiti tozadevno prošnjo.

Podžupan gosp. dr. Triller poroča o prošnji »Krščanske socialne zveze« za subvencijo za kuharske tečaje. Mestna občina podpira take tečaje že v »Mladiki«, vendar se dovoli 200 K.

Občinski svetnik gosp. Dimnik prosi nadalje za izplačilo 500 K za »Učiteljski konvikt« glasom sklepa iz leta 1909. Podžupan ga opozori, da je treba vložiti tozadevno prošnjo.

Občinski svetnik gosp. Dimnik prosi nadalje za izplačilo 500 K za »Učiteljski konvikt« glasom sklepa iz leta 1909. Podžupan ga opozori, da je treba vložiti tozadevno prošnjo.

Podžupan gosp. dr. Triller poroča o prošnji »Krščanske socialne zveze« za subvencijo za kuharske tečaje. Mestna občina podpira take tečaje že v »Mladiki«, vendar se dovoli 200 K.

Občinski svetnik gosp. Dimnik prosi nadalje za izplačilo 500 K za »Učiteljski konvikt« glasom sklepa iz leta 1909. Podžupan ga opozori, da je treba vložiti tozadevno prošnjo.

Podžupan gosp. dr. Triller poroča o prošnji »Krščanske socialne zveze« za subvencijo za kuharske tečaje. Mestna občina podpira take tečaje že v »Mladiki«, vendar se dovoli 200 K.

Občinski svetnik gosp. Dimnik prosi nadalje za izplačilo 500 K za »Učiteljski konvikt« glasom sklepa iz leta 1909. Podžupan ga opozori, da je treba vložiti tozadevno prošnjo.

Podžupan gosp. dr. Triller poroča o prošnji »Krščanske socialne zveze« za subvencijo za kuharske tečaje. Mestna občina podpira take tečaje že v »Mladiki«, vendar se dovoli 200 K.

Občinski svetnik gosp. Dimnik prosi nadalje za izplačilo 500 K za »Učiteljski konvikt« glasom sklepa iz leta 1909. Podžupan ga opozori, da je treba vložiti tozadevno prošnjo.

Podžupan gosp. dr. Triller poroča o prošnji »Krščanske socialne zveze« za subvencijo za kuharske tečaje. Mestna občina podpira take tečaje že v »Mladiki«, vendar se dovoli 200 K.

Občinski svetnik gosp. Dimnik prosi nadalje za izplačilo 500 K za »Učiteljski konvikt« glasom sklepa iz leta 1909. Podžupan ga opozori, da je treba vložiti tozadevno prošnjo.

Podžupan gosp. dr. Triller poroča o prošnji »Krščanske socialne zveze« za subvencijo za kuharske tečaje. Mestna občina podpira take tečaje že v »Mladiki«, vendar se dovoli 200 K.

Občinski svetnik gosp. Dimnik prosi nadalje za izplačilo 500 K za »Učiteljski konvikt« glasom sklepa iz leta 1909. Podžupan ga opozori, da je treba vložiti tozadevno prošnjo.

Podžupan gosp. dr. Triller poroča o prošnji »Krščanske socialne zveze« za subvencijo za kuharske tečaje. Mestna občina podpira take tečaje že v »Mladiki«, vendar se dovoli 200 K.

Občinski svetnik gosp. Dimnik prosi nadalje za izplačilo 500 K za »Učiteljski konvikt« glasom sklepa iz leta 1909. Podžupan ga opozori, da je treba vložiti tozadevno prošnjo.

Podžupan gosp. dr. Triller poroča o prošnji »Krščanske socialne zveze« za subvencijo za kuharske tečaje. Mestna občina podpira take tečaje že v »Mladiki«, vendar se dovoli 200 K.

Občinski svetnik gosp. Dimnik prosi nadalje za izplačilo 500 K za »Učiteljski konvikt« glasom sklepa iz leta 1909. Podžupan ga opozori, da je treba vložiti tozadevno prošnjo.

Občinski svetnik gosp. Dimnik prosi nadalje za izplačilo 500 K za »Učiteljski konvikt« glasom sklepa iz leta 1909. Podžupan ga opozori, da je treba vložiti tozadevno prošnjo.

Podžupan gosp. dr. Triller poroča o prošnji »Krščanske socialne zveze« za subvencijo za kuharske tečaje. Mestna občina podpira take tečaje že v »Mladiki«, vendar se dovoli 200 K.

Občinski svetnik gosp. Dimnik prosi nadalje za izplačilo 500 K za »Učiteljski konvikt« glasom sklepa iz leta 1909. Podžupan ga opozori, da je treba vložiti tozadevno prošnjo.

Podžupan gosp. dr. Triller poroča o prošnji »Krščanske socialne zveze« za subvencijo za kuharske tečaje. Mestna občina podpira take tečaje že v »Mladiki«, vendar se dovoli 200 K.

Občinski svetnik gosp. Dimnik prosi nadalje za izplačilo 500 K za »Učiteljski konvikt« glasom sklepa iz leta 1909. Podžupan ga opozori, da je treba vložiti tozadevno prošnjo.

Podžupan gosp. dr. Triller poroča o prošnji »Krščanske socialne zveze« za subvencijo za kuharske tečaje. Mestna občina podpira take tečaje že v »Mladiki«, vendar se dovoli 200 K.

Občinski svetnik gosp. Dimnik prosi nadalje za izplačilo 500 K za »Učiteljski konvikt« glasom sklepa iz leta 1909. Podžupan ga opozori, da je treba vložiti tozadevno prošnjo.

Podžupan gosp. dr. Triller poroča o prošnji »Krščanske socialne zveze« za subvencijo za kuharske tečaje. Mestna občina podpira take tečaje že v »Mladiki«, vendar se dovoli 200 K.

Občinski svetnik gosp. Dimnik prosi nadalje za izplačilo 500 K za »Učiteljski konvikt« glasom sklepa iz leta 1909. Podžupan ga opozori, da je treba vložiti tozadevno prošnjo.

Podžupan gosp. dr. Triller poroča o prošnji »Krščanske socialne zveze« za subvencijo za kuharske tečaje. Mestna občina podpira take tečaje že v »Mladiki«, vendar se dovoli 200 K.

Občinski svetnik gosp. Dimnik prosi nadalje za izplačilo 500 K za »Učiteljski konvikt« glasom sklepa iz leta 1909. Podžupan ga opozori, da je treba vložiti tozadevno prošnjo.

Podžupan gosp. dr. Triller poroča o prošnji »Krščanske socialne zveze« za subvencijo za kuharske tečaje. Mestna občina podpira take tečaje že v »Mladiki«, vendar se dovoli 200 K.

Občinski svetnik gosp. Dimnik prosi nadalje za izplačilo 500 K za »Učiteljski konvikt« glasom sklepa iz leta 1909. Podžupan ga opozori, da je treba vložiti tozadevno prošnjo.

Podžupan gosp. dr. Triller poroča o prošnji »Krščanske socialne zveze« za subvencijo za kuharske tečaje. Mestna občina podpira take tečaje že v »Mladiki«, vendar se dovoli 200 K.

Občinski svetnik gosp. Dimnik prosi nadalje za izplačilo 500 K za »Učiteljski konvikt« glasom sklepa iz leta 1909. Podžupan ga opozori, da je treba vložiti tozadevno prošnjo.

Koroško.

Pošiljajte časopise tudi k nam. Piše se nam s Koroškega: Zalostne šolske razmere so krive, da je mnogo Slovencev, ki še slovensko čitajo ne znajo. Ves ljubi dan govori slovensko, čita pa nemški list. Drugi pač znajo slovenski čitati, a ne dobe drugih stvari v roke, kakor »Mir«. Vedno vidimo v naprednih listih pozive na zbiranje prečitanih časopisov. Mogoče, da se nekaj teh časopisov pošilja na Koroško, vendar so mi znani mnogi kraji, kamor ne pride niti en slovenski časopis. Ali bi se ne dalo kaj storiti, da bi na Koroško prihajalo nekaj prečitanih naprednih časopisov? Da, vedno in najbolje bi bilo na gostilne.

Veliki delavski transporti. Iz Beljaka poročajo, da od dne do dne narašča število delavskih transportov iz Italije. V vsakem osebnem vlaku se pripelje nebroj Italijanov, posebno veliko jih pa pride s posebnimi vlaki, ki prihajajo tri do štirikrat na dan v Beljak. Število italijanskih delavcev, ki so se peljali čez Beljak iskati dela, znaša že več tisočev.

Primorsko.

Občinske volitve v Gorici. Pri volitvah za I. razred so bili izvoljeni tudi tu sami laški kandidati, in sicer so izvoljeni: dr. J. Bader 395, dr. Jak. di Blas 394, prof. Mar. Kurschen 397, Er. Louvriar 385, Ant. Orzan 397, odvetnik Pet. Pinausig 395 in Ahil Vernier 395 glasov. Slovenski kandidati so dobili pri volitvah v I. razred: dr. Breclj 144, Josip Hrovatin 149, dr. Pavletič 147, dr. Podgornik 149, višjesodni svetnik Rutar 149, Alojzij Schiwitz 149, š. sv. Santel 149 in Waltrich 148 glasov. Ena glasovnica je bila pomotoma oddana s kandidati 3. razreda. Udeležba pri teh volitvah je bila mnogo manjša ko pri prejšnjih dveh. Od 796 volilcev je volilo samo 552, to je 69%. Slovenci so dobili 150 glasov, torej 27%.

Poskušeni samomor dunajskega profesorja. V mestnem kopališču v Gorici je poskusil izvršiti 73letni Karel Šikora, vpokojeni profesor z Dunaja, samomor. V kopeli si je pre-rezal žile na obeh rokav. Ker pa je potrebnik v kopališču zapazil, da curkja iz kabine voda, pomešana s krvjo, je vdril v kabino ter še pravočasno rešil starca. V celici so našli 5 britev in revolver. Prepeljali so starega samomorilca v bolnišnico. Do sedaj se še ne ve, kaj je vzrok poskušene samomora.

Zvit sloper. V Trstu so včeraj aretirali 33letnega pismonošo Ivana Ravisa iz Pulje. Ta pismonoša je od-

Štajersko.

Iz sodniške službe. Graško nadsodišče je imenovalo sodnega praktika g. Odonajna Cajnka v Celju za avskultanta v področju graškega nadsodišča.

Iz uradniške službe pri Južni železnici. Na novo so sprejeti uradniški aspiranti Stefan Oričar (Vildon), Fr. Makovic (Rimske toplice), Ivan Waibl (Laški trg), Leo Petek (Hrastnik). — Prestavljena sta pristava Janko Badiura iz Spod. Dravograda v Grobelno in Feliks Pristavec iz Grobelnega v Maribor.

Trboveljska premogokopna družba je že baje prejela malo plačilo za svoje postopanje pri zadnjih volitvah. Po Trboveljah se govori namreč sledeče: Stavbenik Domes — hudi agitator za nemške kandidature — je bil nenadoma odpuščen, ker se ni pri denarju vse ujemalo. Moč je pa dejal, kakor se govori, da je pri rudniku že dosti uradnikov, ki postopajo ana-

Iz sodniške službe. Graško nadsodišče je imenovalo sodnega praktika g. Odonajna Cajnka v Celju za avskultanta v področju graškega nadsodišča.

Iz uradniške službe pri Južni železnici. Na novo so sprejeti uradniški aspiranti Stefan Oričar (Vildon), Fr. Makovic (Rimske toplice), Ivan Waibl (Laški trg), Leo Petek (Hrastnik). — Prestavljena sta pristava Janko Badiura iz Spod. Dravograda v Grobelno in Feliks Pristavec iz Grobelnega v Maribor.

Trboveljska premogokopna družba je že baje prejela malo plačilo za svoje postopanje pri zadnjih volitvah. Po Trboveljah se govori namreč sledeče: Stavbenik Domes — hudi agitator za nemške kandidature — je bil nenadoma odpuščen, ker se ni pri denarju vse ujemalo. Moč je pa dejal, kakor se govori, da je pri rudniku že dosti uradnikov, ki postopajo ana-

poslal iz Pulja denarne nakaznice nase, ne da bi pri pošti kaj vplačal. Naslovil je pošiljate vedno nase v Trst, navadno ob dnevih, ko je bil prihodnji dan prost. Prišel je nato vedno v Trst, kjer je pod namišljenim imenom dvignil denar. Tako je dne 4. februarja poslal iz Pulja 800 K v Trst pod imenom Franc Palich, dne 14. februarja 1000 K. Dvignil je te zneske vedno v Trstu. Na pošti so pa kmalu prišli na to sleparijo. Ko je zdaj zopet došla taka denarna pošiljatev z 90 K, so primerjali pisavo s prejšnjimi denarnimi nakaznicami ter dognali, da je zopet slepar na delu. Ko je prišel Ivan Rovis v hotel, kamor je bil pošiljatev naslovil, so mu rekli, da je vse zasedeno. Rovis je nato rekel, da pričakuje denarno pošiljatev ter da bo prišel pozneje po denar. Ko je pozneje zopet prišel, so ga aretirali.

Velike tatvine v Trstu. Zadnje čase se je v Trstu dogodilo par velikih tatvin v ozki zvezi med sabo ter da jih izvršuje organizirana tatinska tolpa. V ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 21, kjer se nahaja pisarna »Dejavske konsumne zadruge« (Cooperative operaie) izvršila se je zdaj predrzna tatvina. V pritličju imajo glavno blagajno, v katero zapirajo ročno blagajno, železno kaseto, ki jo prenesejo vsako jutro v prvo nadstropje k blagajniku. Tudi zdaj so vzeli to kaseto iz blagajne, položili jo na mizo, a ko so jo hoteli odnesti v prvo nadstropje k blagajniku, ni bilo kasete nikjer. V ročni blagajni je bilo okrog 15.000 K, ki so s kaseto vred neznano kam izginile. Stvar se je naznanila policijskemu ravnatelstvu, ki pa do sedaj ni moglo ničesar dognati. — Tudi tatvina v manufakturni trgovini Weiss na Korzu, o kateri smo že poročali in pri kateri je bilo ukradenih 500 K, in za 5000 K blaga, je v ozki zvezi s temi tatvini en gros. V to trgovino so tatovi vlomili že v tretjič in vedno je bil uspeh lep. — O tretji tatvini poročajo iz privatnih virov, da je bilo neke ukradenih 9000 K. Vse te tatvine so se izvršile v eni noči in se da sklepati, da so jih izvršili eni in isti tatovi. Policija domneva, da je vzrok tem tatvinam dejstvo, da so v zadnjih dneh izpuščili iz kaznilnice v Kopru okrog 25 kaznjencev, ki so bili večinoma obsojeni radi vlomov v blagajne, ropa in tatvine. — Kakor se naknadno izve, se je izvršila tatvina 9000 K na pošti v stari prosti luki. Podrobnosti o tej tatvini še niso znane.

Drobne vesti. Čudna nezgoda. Mehanik Orest Trgnon, ki stanuje v ulici Helgoland v Pulju, je padel s kolesa, pri čemer se mu je zdrobila steklenica, ki jo je imel v žepu in v kateri je bila solna kislina. Kosci zdrobljene steklenice so se mu zapicili v meso ter je dobil s solno kislino težke opekline. — Samomor. Iz neznanega vzroka se je ustrelil sluga pri mornariškem kazinu v Pulju, Leon Rudig. — Tatvina. Zasebnica Jožefa Prosen je naznanila večeraj policijski policiji vdovo Zofijo Popovič, ker ji je ta iz zaprtega kovčega ukradla več perila in drugih predmetov. — Istotako je v Pulju neznan tat vlomil v stanovanje Elizabete Andert ter ji odnesel zlato uro z veržico in z obeski v znesku 250 K. — Sleparstvo. V neki kavarni v Pulju je kupil čevljar Fran Marlich od nekega prodajalca zlato veržico za 16 K. Izkazalo pa se je, da veržica ni zlata, da je bil torej čevljar opeharjen za 16 K. Policija je poizvedovala o tej zadevi ter končno aretirala sleparja v osebi Maksa Carpanija. — Žepna tatvina. V anatomičnem muzeju v ulici Madonnini v Trstu je izmaknil neki dolgoprstež Antoniji Della Fiorentini iz žepa denarnico, v kateri je bilo okrog 5 K denarja. Seveda jo je predrzen tatič popihal preje, predno je okradena opazila tatvino. — Glede velike in predrzne tatvine v Trstu, pri kateri je bil oškodovan borzni senzal Ruger Rodriguez za 48.000 K, poročajo, da so tatu že na sledu ter ne bo utekel roki pravice. — Nezgoda pri delu. 16letni mornar Peter Colotalo je padel pri delu na ladji »Franconia«, ki je vsidrana v prosti luki, z višine 10 metrov tako nesrečno, da je dobil težko rano na bradi in težke poškodbe na drobu. Prepeljali so ga v bolnišnico. — Nesreča. 29letni Mihael Micheli, krošnjar, stanujoč v Trstu v ulici del Solitario št. 2, mora hoditi po bergljah. Včeraj jutraj je pa padel tako nesrečno, da si je strl lobanjo. Prepeljali so ga v bolnišnico. — Radi razžaljenja Nj. Velikanstva so aretirali včeraj v Trstu na trgu pred vojašnico 25letnega privatnega uradnika Frana Straussa. — V Bovcu je izbruhnil včeraj požar pri trgovcu in posestniku A. Straussgiltu, ter napravil na posestvu in v trgovini velikansko škodo.

Slovinci in Slovenke!
Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda.

Dnevne vesti.

Dragoceno priznanje. Kranjski duhovniki imajo list, ki ga posvetni ljudje še za denar ne dobe. »Vzajemnost« se imenuje ta list in najbrž so nemški duhovniki tako prijazni, da ga dajo na razpolaganje nemškim časopisom. Kaj večjega pomena ta list menda nima; zadnjič se je zavzel za slovensko narodno stvar, a vodstvo klerikalne stranke hodi slej kakor prej svojo pot. Zdaj je ta list izpregovoril o zadnjih deželnozborskih volitvah in tiči v njegovih izvajanjih dragoceno priznanje. List pravi, da mora skoro povsod duhovnik opraviti glavno agitacijsko delo. Le nekateri so tako srečni, da imajo nekaj delavnih ljudi na razpolaganje, večinoma pa morajo vse sami opraviti. Koliko en duhovnik doseže, pravi »Vzajemnost«, se je pokazalo v Zagorju na Notranjskem, kjer so bili svoj čas oddani le trije klerikalni glasovi, pri zadnjih volitvah pa 139 klerikalnih proti 35 liberalnim glasom. Brez duhovščine bi bil uspeh klerikalcev pri volitvah izključen, priznava »Vzajemnost«. To priznanje je res nekaj vredno. Zmaga klerikalnih kandidatov pri volitvah torej ni izraz ljudske volje, ampak uspeh duhovskega terorizma. Zdaj naj pa še kdaj pridejo klerikalci s svojo bahavo trditvijo, da imajo ljudstvo na svoji strani. Ne ljudstva, ampak samo duhovnike imajo, ljudstvo se le uklanja duhovskemu nasilstvu, a se sicer za duhovsko stranko še toliko ne meni, da bi zanjo agitiralo. Novo to ni. Napredni listi so to že stokrat trdili, a da to zdaj priznava duhovski list, to ima vsekako svojo vrednost. Zdaj naj pa klerikalci le še kdaj pridejo s trditvijo, da je ljudstvo na njihovi strani!

Klerikalni uspehi. Današnja »Tagespost« potrjuje našo vest o Kranjski industrijski družbi. »Tagespost« pa še pristavlja: »Kakor se govori v industrijskih krogih, hoče Kranjska industrijska družba v kratkem ugasniti svoj poslednji Martini-plavž ter koncentrirati tudi svojo valjalnico in tovarno za žebelje in ves obrat v Škedenju.« To je torej prvi uspeh velikopotezne klerikalne gospodarske politike in novih deželnih doklad. Radovedni smo, kako se bodo izpolnile one sanje dr. Lampeta, da bo elektrarna na Završnici magnet, ki bo privlačil industrijo v deželo. Zgodilo se bo pa čisto nekaj drugega. Samoobsebi je umevno, da industrijska družba ne bo vzela vseh delavcev z Jesenic v Škedenj. In tako se ima sto in sto delavcev na Jesenicah zahvaliti edino velikopotezni klerikalni politiki, če bo v kratkem brez kruha. Preostajalo jim seveda ne bo drugega, nego pot v — Ameriko. S tem bodo pa napravili prostor nemški kolonizaciji na Jesenicah.

Bismarckova slavnost v Ljubljani. Kar je Bismack v bitki pri Kraljevem gradu zlomil in strl avstrijsko prevlado v osrednji Evropi in ustvaril predpogoje tistemu obupnemu položaju, v katerem se nahaja danes Avstrija, od tedaj ga slave in časte povsod, koder bijejo nemška srca, vnetja za Bismarckove ideale. Naravno je torej, da so tudi v ljubljanski kazini napravili svojo slavnost, na kateri je imel pastor dr. Hegeman slavnostni govor. Ne mislimo tega veselja kvariti ljubeznivim kazinskim gospodom, ki pri vsaki priliki tako radi denuncirajo Slovence, in zato se hočemo omejiti le na eno samo opazko. Pastor Hegemann se je skliceval na Bismarckov izrek: »Kdor se Trsta loti, zadene ob ost nemškega meča«. Sicer se nam ne zdi ravno umestno, če se impertinentne pruske pretenzije na Trst tako demonstrativno citirajo v danes še ne pruski Ljubljani, vendar se ob tem ne bomo spodtikali. Pač pa bi pastor Hegemann dobro storil, če bi se zanimal za izjave takih mož, ki imajo slovenski meč v rokah, pa bi spoznal, da je prekleto dvomljivo, če bo nemški meč kdaj dosegel svoj cilj, in prav nepotrebno, da se oglašja s takimi provokacijami.

Ljubljanska predilnica in tkalnica. Nemški listi poročajo danes, da hoče ljubljanska predilnica ustaviti obrat. Spricho obupnih razmer, ki vladajo na Kranjskem, zlasti z ozirom na zvišanje deželnih doklad, bi taka vest ne mogla nikogar presenetiti. Vendar obrata v predilnici ni treba šele sedaj ustaviti, ker je bil že lani ustavljen. Tkalnica deluje in bo delovala tudi še naprej. Farška industrija je sedaj pač edina, ki na Kranjskem cvete!

Častniki in učitelji. Vojno ministrstvo je dovolilo 40 aktivnim častnikom, da študirajo na visokih šolah. Častniki dobivajo svojo polno plačo. Stanarina se jim odmeri po mestu, v katerem študirajo. Razen tega dobivajo 300 K za civilno obleko in 240 K za učne pripomočke. Tako,

kolegine in drugo plačuje erar. Za učitelje in profesorje se glasi ta vest, kakor pripovedka o deveti deželi. Učitelj namreč tudi dobi dopust, če hoče še popolniti svojo izobrazbo na visoki šoli. Da bi se pa na visokih šolah preveč ne zredil, mora iz svoje beraške plače plačati substituta. O prispevkih za stanovanje, obleko, takse, kolegine in drugo pa ni niti govora, kakor da bi nebeški oče, ki živi ptiče pod nebom, skrbel tudi za visokošolca iz učiteljskih vrst. In srednješolski profesor? Prosi za dopust iz znanstvenih vzrokov, hoteč obogatiti ne samo svoje znanje, marveč tudi znanje svojih dijakov ter s tem neposredno tudi deželo, državo. Dopust dobi — toda le tedaj, če plača za se substituta, oziroma če se odreče polovici svoje plače za ta luksuz dopusta.

Kultura v Albaniji. Nedavno tega je bil v Ljubljani uslužbenec dunajske tverde Ludwig, ki je prevzel opremo knežjega dvorca v Draču. Mož se je vračal naravnost iz Drača. Pripovedoval je o razmerah in življenju v blaženi Albaniji, za katere ustanovitve so morali avstrijski narodi po krivdi nesposobne lastne diplomacije žrtvovati težke milijone. Albanija je še docela barbarska dežela, je rekel, in njeni prebivalci so še na pol divjaki. O kakšni kulturi ni tam še ne duha ne sluha. Ljudje žive kakor živina, snage sploh ne poznajo. Prvi hotel v Draču se ne more meriti z najumazanejšo drvarsko krčmo v naših gorah. Hotelir je dobil za svojo gostilno perilo z Dunaja pred dvema mesecema. To perilo se še danes rabi in nikomur ne prihaja na misel, da bi ga opral. Umazano in nečedno je tako, da se človeku gabi in gnusi. Skled, krožnikov in čaš sploh ne umivajo, marveč jih samo brišejo. Ako hočeš imeti čisto čašo, čist krožnik, si ga moraš sam umiti in oprati z vodo. In če to storiš, godrnja hotelir in se hudeje, češ da po nepotrebnem trati dragoceno vodo. Če kosiš v »hotelu«, ti prinese na mizo umazano skledo, v kateri je pomešano ovčje meso s kakšno jedjo, ki je ni moči definirati. Jed je podobna pomijam. Ako zahtevaš servijeto, ti prinese obrisačo, s katero je »natakar« že štirinajst dni brisal krožnike in skleda. Ako kosiš, se ti lahko zgodi, da se ti vsede »vljudni natakar« na mizo, si zavije cigareto in si začne s prsti komodno trebiti zobe in snaziti nos. In za takšne »prijaznosti« je treba dati možakarju še obilen bakšiš, sicer te suverensko prezira. V obče igra tu bakšiš najglavnejšo vlogo — tudi pri takozvanih državnikih. Ko je naša tverda prevzela delo v dvorcu, je morala mazati na vse strani. In niso bili poceni gospodje, blizu 60.000 kron smo morali izdati samo za bakšiš raznim »visokim gospodom.« Tako je slikal Dunajčan razmere in življenje v Albaniji, v objavljeni deželi dunajske diplomacije, v domovini »viteških« Škipetarov.

Glasnik narodnega edinstva. V Zagrebu je jel izhajati nov list »Nova Riječ«, nacionalistički glasnik. Izhaja vsak ponedeljek jutraj in stane do konca leta 5 kron. Program novega tednika je: »Narodno ujedinjenje Hrvatov, Srbov in Slovencev je naš program ali še več naša dogma, naša filozofija, naša religija. Ono stoji izven vsake diskusije, tu ne poznamo kompromisov in od tega ne moremo odstopiti na voljo kakršnekoli taktike ali kakršnega koli uspeha... Kadar bo vsak član našega naroda nacionalno tako zaveden, da bo ljubil Belgrad prav tako kakor Zagreb, a Zagreb prav tako kakor Ljubljano, potem bo dovršena naša naloga. Jugoslovansko bo ustvarjeno, a njegovo vlogo med ostalimi narodi bo odredilo delo bodočih generacij. Mi verujemo, da bomo došli do svojega cilja in v tem znamenju bomo zmagali.«

Nov žandarmerijski bajonet. Od poveljnika dunajske dimobranske orožarne g. majorja Kaučiča za naše orožništvo izumljen bajonet, se je v teku šestmesečne izkušnje pri vseh deželnih žandarmerijskih poveljništvih jako dobro obnesel in se bo de najbrže že tekočega leta v avstrijski žandarmeriji uvedel.

Računski zaključek Mestne hranilnice ljubljanske so strankam v navadnih urah brezplačno na razpolago. Na veliki petek in veliko soboto posluje hranilnica samo od 8. do 12. dopoldne.

Brivnice v Ljubljani bodo na Velikonočno nedeljo do 12. ure opoldne odprte, na Velikonočni ponedeljek pa ves dan zaprte.

Kako so se klerikalci potušili nove požarne brambе v Kandiji. Poroča se nam: Kar smo že od vsega početka slutili, to se je pri zadnjem obtem zboru novega gasilnega društva v Kandiji končno in oficijalno potrdilo: Zgolj iz človekoljubnih

idealov komaj ustanovljeno društvo je prišlo popolnoma v roke in oblast klerikalne politike na Kranjskem. Napredni možje so bili, ki so temu društvu položili temeljni kamen, nekaj jih je tudi še ostalo v novo izvoljenem odboru, ampak društvo kot tako je s sprejemom po klerikalni Zvezi diktiranih pravil prešlo popolnoma v klerikalne roke. Kako je do tega prišlo? Cisto naravnim potom. V trenutku, ko so ustanovitelji apelirali na deželno podporo, je bilo tako gotovo kakor amen v očenašu, da društvo deželne podpore drugače ne dobi, če se ne zaveže, da se postavi na — katol. podlago. Koliko je bilo klerikalcem na tem ležeče, da to društvo pridobe v svojo Zvezo, to smo videli že lani, ko sta se poslanci J. e. c in dr. Pegan sama opetovano potrudila ustanovnike priobiti za pristop v klerikalno Zvezo. Tudi deželni glavar sam se je za uesničenje tega načrta trudil bolj, kakor more svojo agitacijo z nepristranstvijo svoje službe zagovarjati. Kljub vsem zanesljivim znamenjem, da pod takimi pogoji društvo mora priti pod klerikalno komando, pa naj je načelnik še tako zaveden naprednjak, so nekateri še vendar upali, da bodo klerikalci vsaj s tem društvom napravili izjemo in da ga ob enem s podporo ne bodo tudi omadeževali s svojo umazano politiko. Sestavili so svoja pravila in prvotni odbor res brez obzira na to al. ono politično stran. Toda čim so sprejeli deželno podporo, je bilo toliko, kakor se govori o človeku, da ko od hudiča sprejme denar, mu zapiše tudi svojo dušo. Pri zadnjem občnem zboru so bili že primorani sprejeti pravila tako, kakor jih klerikalna Zveza predpisuje za vsa taka društva na katoliški podlagi. Kako daieč se je društveni odbor, čeprav je deloma sestavljen tudi iz naprednjakov, moral klerikalni politiki na ljubo ponižati že zdaj, ko društvo pravzaprav svojega delovanja še prav pričelo ni, kaže dejstvo, da so na občnem zboru že zdaj župana Zorca izvolili častnim članom. In zakaj? Zato, ker se je tako grozovito trudil, da je deželni odbor temu društvu naklonil tisto podporo, ki so jo deželni glavar in deželni odbornik dr. Pegan in Jarc že itak sami naprej ponujali za ceno, če se samostojno hoteče biti društvo ukloni pod klerikalno komando. Ali je to častno članstvo pod tem naslovom vsem žilavim slovenskim društvom, najodločneje odkloniti. G. Zure tega seveda ni storil. Še na nekaj treba pri tem opozoriti. Društvo je za nabavo orodja in oprave potrebovalo denarja; deželna podpora znaša namreč samo nekaj pri 2000 kronah, dočim znaša proračun za vse potrebe blizu 10.000 K. Sklenili so se obrniti na občino, da ona prevzame garancijo za približno 8000 K posojila. Zdaj poslušajte kako so klerikalci to zadevo modro razrešili. V občinski seji z dne 8. maja pr. l. je občinski odbor na predlog dežel. posl. Dularja in obč. odbornika Gačnika (oba huda klerikalca) soglasno sklenil, da občina ne sme prevzeti nikakršnega jamstva za nameravano najetje posojila, pač pa soglasno odobri proračun gasilnega društva (grozno velikodušno, proračun odobriti, pa nič zanj žrtvovati). Občinski odbor je društvu svetoval, naj se obrne na deželni odbor s prošnjo za podporo. Na nadaljni predlog profes. Škerljaja je občinski odbor dovolil podporo 400 K, a obenem pa odvzel podporo novomeški požarni brambi (v zahvalo, da se je novomeška požarna bramba tolikrat žrtvovala pri požarih v tej občini). To je bilo 8. maja. Takrat klerikalci še niso bili gotovi, ali se bodo ustanovitelji novega društva uklonili njihovi komandi ali ne. Dva meseca pozneje (obč. seja z dne 7. julija) pa je prišel sam dr. Pegan v Kandijo ter se udeležil seje. Prišel pa ni zaradi ljubezni do novega društva, ampak zaradi dr. Šušteršičeve — zaupnice. In pri tej priliki je dr. Pegan isti občinski odbor, ki je pred 2 mesecema soglasno odklonil omenjeno garancijo, pripravil do tega, da jo je zdaj soglasno sprejel. Pogoj se glasi: »Če bi gasilno društvo ne moglo plačati dolga, imajo ta dolg prevzeti vasi: Gota vas, Smolenja vas, Zabja vas, Šmihel, Brod, Drska, Kandija. Dokler ne plača gasilno društvo vsega dolga, ostane vse orodje last občine, oziroma prizadetih vasi.« Torej: ves dolg tega društva mora prevzeti nekaj vasi, deželni odbor, ki je dolžan iz od zavarovalnic mu le zaupnega denarja nepristransko podpirati vsa gasilna društva, je v tem slučaju podporo izločal v svoje umazane politične namene.

Železniški most čez Krko zastražen. Poroča se nam: Železniški most čez Krko še zdavno ni izročen javnemu prometu, vendar so nekateri gospodje začutili potrebo ga pustiti stražiti. Zanimivo pri tem pa je to, da ves teden za most ni nobene nevarnosti, še le v nedeljo popoldne od 3. ure dalje prihaja most v tako hudo nevarnost, da ga morata stražiti dva orožnika. Občinstvo, ki je v času, ko most še ni bil zgotovljen, ko je bilo treba skakati čez pol metra narazen položene prage in je bila nevarnost res podana, bi končno še nič proti temu, če se popolnoma zgotovljen most ravno ob nedeljah popoldne zastraži. Ampak nekoliko več objektivnosti in pa vljudnosti bi se smelo pač pričakovati. Pripete se namreč slučaj, da poveljnik Goljjeve garde na Muhaberju nekatere brez ugovora spušča čez most, dočim se nad drugimi (tudi nad damami) zadirka, kakor bi imel rekrute pred seboj. Po našem mnenju ima za varnost mostu skrbeti podjetje toliko časa, dokler ni most s progo vred izročen javnemu prometu. Za vse slučaje pa opozarjamo občinstvo, da je most ob nedeljah popoldne že zdaj takoj nevaren, da je bolje se mu izogniti.

Iz Krškega. V sobotni svoji številki je prinesel »Slovenec« poročilo o gospodarskem shodu v Krškem, ki se je vršil pretečeni teden. »Slovenec«v« dopisnik ima pač to navado, da se mora saj v samostojne kmete in liberalce obrisati ob vsaki priliki. — Shod je bil res dober. Zupan krške občine, gosp. dr. Hočevar, ki ga je sklical in objektivno vodil, zasluži priznanje, ravno isto velja o gosp. c. kr. okrajnemu glavarju, ki se je tudi shoda udeležil in ki je po mnenju klerikalcev nekaka šiba božja za liberalce, ker piše: »Tako, ko so liberalci zagledali gosp. okrajnega glavarja, jim je upadel pogum.« Naš gospod okrajni glavar ima zaupanje kot nepristransk uradnik, ki tudi rado voljno z dobrimi nasveti ljudem pomaga — torej ni treba pred njim trepetati. Da bi kdo mislil ta shod razbiti, kakor »Slovenec« poroča, nobenemu še na misel ni prišlo, ker ta shod je bil strogo gospodarskega značaja in ne političen, in končno se je vršil le po povabilih, katera so se bila odposlala le županom in inteligentnim kmetom. Da je Omrzočevljarski vajenec trobil in razsajal, res ni bilo na mestu in obsojamo to, ampak kje je ta dober »Slovenec« vže zvedel, da je bil ta fantič naprošen od krških neodvisnih kmetov? Razum drugih sklepov se je pri tem gospodarskem shodu sprejel tudi ta, da naj se občinam in soseskam, ki nimajo skupnih pašnikov, pomaga pri nakupu takih pašnikov in izposluje državnega in deželna podpora, nadalje, da naj bi se revnim vinogradnikom oddajala letos modra galica za škropljenje trt zastoni, ker vsled slabih letin so prišli mali vinogradniki skoro ob vse. Navedel se je tudi slučaj, da je uboga ženica, kateri je od davkarje ekskucija pretlala radi neplačane brezobrestnega posojila, svoje laste prodala, da bi le svojim obveznostim zadostila. Značilno je tudi, da je zvest pristaš Slovenske ljudske stranke, g. Pacek, podvrgel jako ostri kritiki zvišanje deželnih doklad; rekel je med drugim: »V jeseni mi je moj redni vinski odjemalec plačeval vno po 42 K hektoliter, zdaj pa noče več dati kot 32 K za hekto, i. s. radi tega, ker ste zvišali naklade. Gospodje, to ni prav.« Proste besede sicer, ampak veliko v njih resnice. Gospod dr. Lov. Pogačnik, ki je bil tudi pri tem shodu navzoč, se je smatral kot zastopnik deželnega odbora poklicanega, »si prepovedati, da bi se tukaj od davkov govorilo«, ker plačevanje davkov baje ne spada med gospodarske stvari, in smatral je govorjenje glede plačevanja davkov za zabavljanje. Ob otvoritvi shoda je govoril g. dr. Pogačnik: »Možje, prijatelji, visoki deželni odbor hoče zvedeti vaše želje in težnje, povejte jih, sedaj imate priliko — ako so želje izvedljive, bode se deželni odbor gotovo na vas oziral in jih uslišal.« Gospod doktor, ste slišali želje, težnje in prošnje, poročajte torej pri deželnem odboru in zavzemite se za to, da naj se odklonitev prošnje svetoduških (Sv. Duh) vinogradnikov prekliche in naj se tem revežem modra galica podari. Krški meščani se niso shoda udeležili, zakaj? (Nova volitev za mestno skupino? Mazelletov mandat?)

Št. Peter na Krasu. So že začeli s shodi in tudi z lažmi delati za državnozbornski nadomestne volitve. Prvi shod, ki ga je dr. Pogačnik priredil, je bil v Trnju. Poročilo o tem shodu je bilo seveda spojeno s samimi lažmi. Pred vsem so videli trikrat toliko udeležencev, kakor jih je res bilo, nadalje pa je laž tudi vest o gg. Lavrenciju in Domicelju. Prvi je pripeljal kandidata na shod in ga mirnim potom zopet odpeljal s svojimi

belci, a drugi je bil doma v Zagorju ves dan. Radovedni smo torej, kako sta mogla ta dva, še celo g. Domicelj krače s shoda pobirati, ko niti tam ni bil. Ej, dragi g. dr. Pogačnik, ali hočete tudi vi z lažmi zmagati? Isto laž je seveda tudi lažnjivi »Domoljub« ponatisnil.

Požar. 1. t. m. ob 7. zvečer je začelo goreti v kozolcu posestnika Leopolda Boleta v Lazah pri Planini. Ogenj se je kmalu razširil tudi na hišo in hlev. Kozolec, v katerem je bilo mnogo piče, orodja, en sod petroleja, kolo in osem kub. metrov lesa, hiša in hlev so zgoreli. Ogenj se je prijel tudi sosednjih hiš, vendar pa so ga pravočasno še pogasili. Škoda znaša 6000 K.

Ponesrečil pri gozdnem požaru. Pred kratkem je 84letni kajzar Anton Perme iz Vinega pri St. Jurju s svojo ženo Heleno na Vinjem vrhu čistil gozd. Napravil je ogenj, ki se pa je po nesreči prijel tudi bližnjih grmov. Pri gašenju je Perme padel ter zgorel. Zgorelo je 800 kvadratnih metrov gozda. Ogenj so pogasili prebivalci Vinega.

Aleksander Girardi je praznoval včeraj svoj triumf v Ljubljani. Bila je včeraj očarajoča ura (po uri štete bile so dve polni uri) ko se je predvajal včeraj prvič Girardi-film v kinematografu »Ideal«. Godba je sestavljena iz odlomkov raznovrstnih operet in dunajskih pesmi, toda po vsem dejanju in godbi veje prikupen duh in zdrav humor. Danes zadnji večer. Nihče naj ne zamudi obiskati to umetniško prireditev, ki nam jo nudi znano izvrstno vodstvo kinematografa »Ideal«.

Restavracija na Golovcu je zopet odprta. Njen sedanji posestnik ni štedil nobenih stroškov, da jo lepo opremi ter popravi pota, ki so sedaj v najlepšem stanju. Neštevilni ljubitelji lepega razgleda bodo gotovo veselili v znanje današnje obvestilo. Restavrator, kot dolgoletni so-trudnik prvih ljubljanskih restavracij se boode gotovo potrudil, da nudi k najlepšemu razgledu v Ljubljani, tudi najboljšo postrežbo v svojem restavrantu. Pripominjamo, da sta iz Ljubljane na Golovec dva lepa izprehoda. Prvi od Karlovskega mostu po mirno stopajoči poti mimo prof. Westrove vile, traja kakih 15 minut; drugi od Poljanskega mostu desno okrog vile Mira po privatni poti, po kateri se pride k restavraciji v približno 10 minutah.

Prošnja do dobrih ljudi. Gospodarsko napredno društvo za šentjakovski okraj prosi za ubogo vdovo nekega svojega umrlega člana, če bi jo mogel kdo sprejeti v službo za hišnico. Ženska je pridna in poštena. Naslov se zve pri Francu Moletu, pek. mojstru v Florjanski ulici vsako dopoldne.

V mestni klavnici so zaklali od 22. do 29. marca t. l. 71 volov, 5 bikov, 6 krav, 199 prašičev, 167 telet, 17 kostrunov, 101 kozličev. Vpeljali pa so 251 kg mesa, 1 zaklanega prašiča, 104 zaklanih telet in 40 zaklanih kozličev.

Kap na možgane je danes dopoldne zadela pri prodaji na stojnici na Pogačarjevem trgu branjeva Frana Kodoljo, katerega so prepeljali z izvoščkom na njegov dom. — Tudi izvoščka Ivana Novaka iz Marije Tezije ceste št. 16 je danes zadela kap na jezik. Tudi ta je ostal v domači oskrbi.

Našla se je pri zadnji prireditvi salonskega orkestra Sokola I. v hotelu Tivoli zlate zaplestnice. Izgubiteljica jo dobi nazaj v trgovini Gričar & Mejač ali pa 13. t. m. na drugem koncertu v hotelu Tivoli pri blagajni.

Na današnji semenj so prignali 142 glav in sicer 17 volov, 2 kravi, 1 tele in 42 prašičkov za rejo.

Društvena naznanila.

III. slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani leta 1914. Seja finančnega odseka vrši se jutri, v četrtek, ob 8. zvečer v Zvezni sobi v Narodnem domu.

Odbor Sokola I. se najiskreneje zahvaljuje društvu mesarjev v Ljubljani za velikodušni dar 32 K, ki jih je darovalo Sokolu I. Naj bi našlo še mnogo posnemovalcev! Na zdar!

Društvu odvetniških in notar-skih uradnikov za Kranjsko v Ljubljani naklonil je g. Ivan Pintar, odvetniški solicator v Ljubljani znesek 40 K, od katerih je plačal vsled tožbe g. Ivana Pintar radi žaljenja časti poravnalni znesek 10 K g. Martin Guček in znesek 30 K g. Peter Krusch. Srčna hvala!

Občni zbor društva slovenskih učiteljev se je vršil danes ob 10. dopoldne v šentjakovski šoli. Predsednica voditeljica gđ. Marolt je otvorila dobro obiskano zborovanje ter na kratko označila cilje in težnje, ki jih ima društvo. Iz tajniškega poročila je posneta, da je imel odbor v

minulemu letu 3 redne seje in 1 sejo upravnega odbora. Članice šteje društvo, če se odšteje neplačujoče članice, 80 rednih in 7 podpornih. Društvo je po številu članic nazadovalo, vzrok pa je temu to, da se v teh težkih časih boje članice pristopiti društvu, ki je narodno in ki ima toliko nasprotnikov. Tudi gnotni položaj ni ugoden, najbrže zato, ker se je upe-ljalo plačevanje udnine s čekom. Društvo v minulemu letu tudi ni moglo prirediti gospodinskega tečaja ker od ministrstva ni dobilo podpore. Glede novega šolskega zakona je šla deputacija k deželnemu predsedniku in dež. glavarju, uspeh se bo poka-zal. Draginske doklade so se v mi-nulemu letu delile pristransko. — Taj-niško poročilo se odobri. Blagajniško poročilo izkazuje za minulo leto 258 K 68 v dohodkov in 255 K 65 v izdatkov. Društveno premoženje znaša skupno 3222 K 56 v. Blagajniško poročilo se odobri. — Nato je v kratkih potezah slikala gđ. Sark do-brote in krivice novega šolskega za-kona ter končno dostavila, da šolski zakon še ni sankcioniran ter da upa-jo vse učiteljice, da se spremeni vsaj tako, da se vsaj nekaj največjih kri-vice ublaži in zakon spremeni. Nato se je izvršila volitev odbora za leto 1914/15. Ker dosedanja predsednica gđ. Marolt ne more več prevzeti predsedniškega mesta, se ji občni zbor zahvali za vestno delovanje v prid društva. Izvoljene so bile slede-če gđ.: za predsednico Zupancič, za podpredsednico Sark, I. tajnica Meh-le, II. tajnica Zemljanova, blagajni-čarka Žerjav. Zastopnice posamez-nih okrajev ostanejo po večini vse, kakor do sedaj. — Pri slučajnostih se nato še sklene, da se ne priredi v te-kočem letu gospodinskega tečaja, če ministrstvo ne bo dalo podpore. Sku-šalo pa se bo prirediti enega ali dva šivalna tečaja v počitnicah.

Slovensko planinsko društvo je imelo v soboto zvečer svoj 21. redni občni zbor. Iz poročil načelnika g. dr. Frana Tominška, tajnika g. Josipa Hauptmanna in blagajnika g. Antona Sušteršiča posnamemo sledeče točke: Slovensko planinsko društvo je imelo koncem leta 1913 štiriindvajset podružnic. Osrednje Društvo je imelo 1004 članov, po-družnice skupaj 2381 članov, skupaj 3385. Število članov se je pomnožilo za 64 članov. V tem poslovnem letu so preminili gospodje: cesarski svet-nik Ivan Murnik v Ljubljani, žu-pan v Postojni Gregor Pikel, Jan-ko Lenassi v Logatcu, Ludovik Stricelj, načelnik gasilnega in reševalnega društva ter profesor Mi-lan Pajk, oba v Ljubljani. Naj uži-vajo mir v domači grudi, ki so jo lu-bili. Glasilo »Planinski Vestnik« je prinesel v tem letu 18 umetniških slik in 25 slik v tekstu ter panorame in zemljevide. Zahvala se izreče onim, ki so se trudili in žrtvovali za list in mu pripomogli do odličnega ugleda, in sicer uredniku gospodu ravnatelju dr. Josipu Tominšku in pisateljem ter fotografom. V društveni sobi v Na-rodnom domu se je priredila infor-macijska pisarna za čas sezone, v ka-teri so se dajala razna pojasnila in informacije o turah, markiranih po-tih, o kočah, sestavljeni so se potni načrti, izdajale legitimacijske karte dijakom itd. Pisarno je vodil odbor-nik g. Badiura. Dne 19. februarja ja bil v Mestnem domu dobro uspe-li skioptični večer. Gospoda Kunaver in Badiura sta na tem večeru razka-zovala najzanimivejše partije iz Kamniških Planin, Karavank in Julij-skih Alp. V reklamne svrhe so se sto-rili sledeči koraki. Udeležnikom di-jaskih skupnih izletov so se dovolile razne olajšave v kočah; tudi članom. Mednarodnega športnega društva so se dovolile v kočah Osrednjega društva ugodnosti, kakor jih imajo člani drugih planinskih društev. V raznih strokovnih listih in brošurah so izšli reklamni spisi in slike naših krajev. Društvo se je prizadevalo, da pride-jo v zemljevide in strokovne spise pravilna imena naših krajev. Izdalo in založilo je razne lepe razglednice ter zemljevidne karte. Posebno pri-merne in za turiste ugodne so zem-ljevidne karte v obliki razglednice dvojne velikosti, v katerih so pota, koče in dohodi na način specialnih zemljevidov pravilno napravljeni in s pravilno nomenklaturo opremljeni. Glavno pozornost je društvo obrača-lo na hotel Zlatorog, popravljalo ko-če, adaptiralo, pohištvo in inventar spopolnjevalo, koče in dome oskrbo-valo, preskrbovalo z dobrim provi-jantom itd. Napravljalo in popravlja-lo je pota, jih markiralo, opremljalo z napisnimi tablami. Za več koč je preskrbelo nove domače lekarne in jih opretilo s svežim materijalom ter oskrbelo nekoliko najpotrebnej-šega orodja za rešilne namene. To leto pa dobe vse važnejše koče ozi-roma postojanke rešilno orodje, pri-merno nosilko, vrvi, svetilko, obveze, ročno lekarno in druga potrebna

opremo. Ti predmeti so že naročeni. Hoteli, domi in koče so zavarovani ne samo proti požaru, temveč tudi proti vlonu. Ureditelj hotela Zlato-rog je stala mnogo denarja in truda. Sedaj zadostuje vsem modernim za-htevam. Tudi oskrba je povzročala mnogo neprilic. Pa tudi to je sedaj na dobri podlagi ter je osrednji od-bor tudi s končnim efektom lahko za-dovoljen. Društvo je dobilo tudi for-malno hotelsko koncesijo. Numeram-no novo stavbo vrh Črne Prsti je prevzela vrta Tržaška podružnica. Osrednji odbor ji je prepustil v ta na-men svoj stavbni prostor in pa staro Orožnovo kočo brezplačno. Prepo-trebno stavbo koče na Krizkih Poteh bo najbrž izvršila delavna Češka po-družnica. Potrebni stavbni prostor, ki je last Osrednjega društva, jim je na razpolago in upati je, da se bo ta važen načrt v najbližji bodočnosti iz-vršil. Za kočo na Nanosu so priprave v tiru. Znaten znesek je že nabran in naložen. Število gorskih vodnikov v naših krajih ne zadostuje naraščajo-čim potrebam, skrbeti pa je tudi za naraščaj, treba je mladih krepkih mošči. Zato je Osrednji odbor sklenil avtorizirati več novih vodnikov. Av-toriziral je preteklo leto Tožbarja iz Trente, pred kratkim pa Komaca, tu-di iz Trente. Letos pa jih bo avtorizi-ranih več. Ako se zgasi primerno število aspirantov, se bo zopet pri-re-dil tečaj za gorske vodnike. Da bi hotelo društvo delati konkurenco kočam Nemškega planinskega društva, ne more nikdo trditi. Postojan-ke S. P. D. so srečno izbrane in sa-mostojne. Prej pa bi se dalo govoriti o konkurenčnem postopanju Nem-škega planinskega društva. Pred kratkem je bilo zborovanje nemških prometnih društev na Jesenicah, na katerem se je poročalo tudi o raz-merju napram S. P. D. Naglašalo se je, da se je neka akcija s Savinjsko podružnico uredila, tako da sta si slovenska podružnica in nemško društvo določila svoj delokrog. Na-glašalo se je, da ni bilo uspeha, ker se je dogovor končno po koroških društvih prekal. Konstatirani je, da se je Savinjska podružnica S. P. D. pod vplivom vladnih faktorjev tr-dila skleniti z nemškim društvom do-govor. Tudi centrala je temu pritr-di-la. To S. P. D. ne moti. Hodilo bo svojo pot in delovalo v korist doma-če zemlje in v prosep turiste. Ravno tako je neka sekcija Nemške-ga planinskega društva hotela poseči v delokrog S. P. D. v pogorju Ra-zor. Hotela je kupiti v bližini sloven-ske koče svet. Domačini pa so bili toliko pošteni in občinski svet je za-vrnil zahtevo te sekcije. Takoj je se-dilo maščevanje, ker je neki avtor-i-zirani vodnik nemškega društva gla-soval v občinskem svetu proti pre-pustitvi sveta se mu je avtorizacija odvzela. S. P. D. je potem vodnika za sebe avtoriziralo. Osrednji odbor je prispeval tudi k stroškom za vzdrža-vanje omnibusvožen iz Bohinjske Bistrice do Ukance. Tudi preteklo le-to je bilo društvu sojeno voditi ozi-roma udeležiti se rešilnih ekspedicij ob slučajnih nesreč. Osrednji odbor je čestital častnemu članu profesorju g. dr. Chodounskeemu v Pragi k sedem-desetletnici. Promet v kočah je bil vzlic slabemu vremenu primerno do-ber. Število obiskovalcev je bilo po-voljno in tudi o gnotni uspeh je bil zadovoljiv. Zahvala se izreče dežel-nemu odboru, mestni občini ljubljans-ki, ministrstvu za javna dela, banki Slaviji, Kmetiski posojilnici za pod-pore. — S. P. D. je imelo skupaj do-hodkov 150.475 K 39 v, izdatkov pa 148.309 K 50 v. Stanje blagajne 265 kron 89 v. Denarni promet je znašal 298.784 K 89 v. Dohodki koč so znašali skupno 39.158 K 09 v, stroški pa: za oskrbo 31.516 K 25 v, za adapta-cije in inventar 50.854 K 06 v. Imo-vinsko stanje je sledeče: Aktiva 209.707 K 24 v, pasiva 85.207 K 36 v, čist premoženje torej 124.499 K 88 vin. Proračun izkazuje 38.502 K 61 v izdatkov in 34.165 K 89 v dohodkov, torej primanjkljaja 4336 K 72 v. Na predlog pregledovalca računov se je podelil blagajniku absolutorij. Sledile se nato volitve ter so bili izvoljeni sledeči gg. dr. Fran Tominšek (načelnik), ravnatelj Ivan Macher (načelnikov namestnik), oficijal trg. in obrtne zbornice Josip Haupt-mann (tajnik), prof. Janko Mla-kar (tajnikov namestnik), blagajnik Mestne hranilnice Anton Sušter-šič (blagajnik), pristav Avstro-Ogr-ske banke Oskar Skušek (blagaj-nikov namestnik, trg. in pos. Ivan Korencan (I. gosposdar), trg. in pos. Ivan Ogorelec (II. gospo-dar), dež. stavb. nadkomisar ing. Viktor Skaberne, dež. stavb. ko-misar ing. Leon Mencinger in dr. Jernej Demšar odborniki. Za na-mestnike so bili izvoljeni gg. mestni teh. uradnik Josip Kanauer, ofi-cijal dež. odb. Rudolf Badiura in knjigovodja Rudolf Rozman, za pregledovalca računov za trgovca

Ivan Mejač in dež. knjigovodja Henrik Lindtner.

Prosveta.

Slovensko gledališče. Snoči je bila zadnja predstava v sezoni in sicer na korist dramskemu osebju. Igrali so Nicodemijev igrokaz »Perjanica«, ki je zelo efektan dramski komad in zainteresira gledalca s svojim tragičnim konfliktom ter ga izvabi v burni vrtinec aristokratskega življenja, kjer je doma na eni strani požrtvovalnost in značaj, na drugi laž in hinavščina. Mladi grof Henry Saint-Servanski je zaljubljen v Suzano, soprogo bankirja Leblanca, ki mu vrača ljubezen v vsem žarom ženske duše, ki ne najde sreče v rodbinskem življenju. A za Henryjevim hrbtom se pleče mreža. Njegova mati ga hoče poročiti z Isa-bello, bogato vnučkinjo vojvodine Frontenaške, ker hoče na ta način rešiti svoj grofovski grb propada in sramote. Doslej ji je namreč sinova ljudica, Suzana, brez njegove vedno-sti posodila ogromne vsote, da je la-hko sin živel svojemu stanu primer-no, in mu je lahko sama izbrala ne-vesto iz najširših krogov. Suzana iz-ve za njene namere s sinom in se v stresnem, vihnem nastopu z njo bori za svoje pravice do Henryja, a v tem je izvedel njen mož Leblanc za njene ljubavne razmere. Pokliče Henryja na odgovor, ki dozdaj ni ni-česar slutil o umazanih mahinacijah svoje matere, se odreče svojega gro-fovskega življenja, svoje plemenite neveste in zaživi s Suzano, ki se dá ločiti od svojega moža, priprosto me-ščansko življenje v delu in trudu. — Konflikt med materjo in sinovo lu-bico je krepak, poln dramskega življenja in napetosti ter je zlasti v drugem dejanju zanesel občinstvo. Sploh je igra zelo živa, temperament-no pisana ter ima pr globoko dra-matskih scen, ki s svojo neprikrito resnico in realistikto neodoljivo vpli-vajo na občinstvo. Igralci so se vrlo potrudili in podali najboljšo, vsak v svojem žanru. Gospa Bukšeko-va je igrala grofico, Henryjevo ma-ko gre štiti grofovski grb in svojo perjanico, dokler se ne zgrudi pred brutalno istino. Bila je visoka in ošabna in ponizna in razžaljena. Go-spodinja Wintrova je v svoji Su-zani zadela pristni, gorki ton ljubeče, požrtvovalne žene. Največ kozorno-sti je vzbujal nastop g. Trampu-za, ki je igral Henryja. Zakriti sicer ni mogel debutanta, a pokazal se je korenine prave. V njem živi jako do-ber igralec, ima že zdaj lep nastop, pristen igralski temperament in glas, zmogen dramske modulatije in simpatično zunanost. Ni dvoma, da bo iz njega še prav fin igralec, ko premaga hibe, trde kretnje, dekla-matorski akcent in mehaniko začet-nika. Poklonjen mu je bil velik lo-vorjev venec s trobojnic in krasna kita cvetja, in pozdravljaj ga je bu-ren vplavz. Na vrhuncu pa je stal g. Skrbinek v vlogi bankirja Leblanca. Osupnil je občinstvo s svojo močno, umetniški pristno in živo igro; njegove besede so padale kot kladvo. Prav srečna je bila gospa Juvanova, ki je igrala vojvodinjo s staro, ponosno prozo. Tudi vsi ostali so se dobro podali v celotni okvir. — Obisk je bil slabjši. G.

Umetnost.

V Oljkinih koncertih »Glasbene Matice« bo sodeloval slovenski umetnik, operni pevec, sedaj anga-zovan v Aachenu, g. Ivan Levar. Pel bo največjo in najvažnejšo soli-stvsko partijo »Oljike«; pri tretjem koncertu pa tudi nekaj modernih slo-venkih pesmi Ant. Lajovica, dr. G. Kreka in Frana Gerbiča. — Gospod Levar je že dve leti angaževan kot prvi operni baritonist (v Ostravi in Aachenu). V operah in koncertih je žel velikanske uspehe.

Izpred sodišča.

Kazensko razpravo pred okrajnim sodiščem.

Pater Arhangel na Viču — obsojen kot denuncijant.

Pred okrajnim sodiščem se je včeraj popoldne vršila vlezanimiva obravnava. Na zatožni klopi je sedel frančiškan pater Arhangel Appel, frančiškan in katehet na Viču, ki ga je zastopal dr. Pegan.

Tožitelj je bil gosp. G. Pekle, abs. pravnik na Viču, zastopan po dr. Alojziju Kokalju.

Predmet tožbe je bil ta-le: Vojakiemu dopolnilnemu povelj-stvu v Ljubljani je došla dne 20. no-vembra 1913 ta-le anonimna, v na-ravnost »klasična« nemščini pisana ovadba:

K. k. Ergänzungsbezirkskomando in Laibach. In Oleinitz bei Laibach N. 13 zvečer sta arhangel, Casper Pekle,

der derzeit als Jurist in der Uni-versität in Prag eingeschrieben ist. Schon von Jahren ist der Pekle tauglich geworden, aber bis jetzt noch nicht den Soldatenrock ange-zogen, auch dieses Jahr ist beur-laubt und zwar darum, um seine Studien enendigen. Wie der Casper Pekle die Bücher liebt, zeigt das lange studieren und die Prüfung, die er nicht bestanden hat.

Sein Verfahren zeigt nichts anderes, als das antimilitärisches Sinnen, doch sollte die Liebe und Treu das erste sein für das Vater-land. Der aber mit der Politik sich befasst, wie Pekle, der ist der erste Agitator und auf allen Versamlun-gen, dem genügt in jeder Grund um sich der ersten Pflicht eines Mannes zu entziehen.

Der Untervertigte hat auch treu gedient, jezt ist er auch ein Soldat mit Leib und Seele, er kann nicht vertragen, dass sich einer mit Lügen der ersten Pflicht ent-zieht. Darum wolle die k. k. Er-gänzungsbezirkskomando die Sa-che über C. Pekle wollüberlegen und das seinige tun.

Achtungsvoll

Franz Kabil m. p.

Weitsch bei Laibach, 17. No-vember 1913.

Na to ovadbo, v kateri se Pe-kleta dolži antimilitaristične propa-gande, je policijsko ravnateljstvo uvedlo poizvedbe. Pekle je bil zaslü-šan in pri zaslišanju je izvedel, da je bila proti njemu pri vojaški oblasti vložena anonimna ovadba. Na njego-vo prošnjo mu je na to dopolnilno po-veljstvo izročilo dotično ovadbo.

Pekle je, kakor je povsem na-ravno, takoj jel poizvedovati, kdo bi mogel biti ovaduh. Sumil je takoj, da so to maslo skuhal njegovi politični nasprotniki. Jel je torej zbirati pisma raznih političnih nasprotnikov in med temi je dobil blaginjo v roke tudi pis-mo patra Appeja. Pisava v tem pis-mu je bila na prvi pogled docela ena-ka pisavi na anonimni ovadbi. Ker je pater Arhangel Appej že preje proti Pekletu sovražno nastopal, je bilo le-temu takoj jasno, da ni bil ovaduh ni-hče drugi, kakor časti vreden pater Arhangel Appej. Zato je nemudoma vložil proti njemu tožbo radi razža-ljenja na časti, to tem bolj, ker se je med tem potom izvedencev docela prepričal, da je pisava na ovadbi za-res patrova.

Pater Arhangel Appej je seveda svoje, poštenega moža vredno per-fidno dejanje junaško tajil. Vršilo se je pet obravnav, pater je še vedno ter s pravim neupogljivim ponosom, tajil. Po peti obravnavi pa je jel po-nujati poravnavo. Vse stroške in še primerno globo je bil pripravljen pla-čati, samo niti besedice ne sme o njegovi aferi priti v časopise.

Da bi dosegel poravnavo, je na-pel vse sile. Priprepel si je k vozu celo svetniko Zebreta, ki je štiri-krat osebno, enkrat pa potom viške-ga župana vplival na tožitelja, naj se poravna in odstopi od tožbe.

Vplival je nanj v imenu svete vere, ki bo trpela, ako pride Appeje-va afera v javnost, in z opozoritvijo, da ne bo sprejet v državno službo, češ, duhovniki imajo dandanes veliko moč... Toda tožitelj se ni dal prego-voriti in je vstrajal pri tem, naj so-dišče izreče na njegovo tožbo svojo sodbo.

Sedaj je patru Arhangelu Appeju skočilo srce v kuto in še pred včeraš-njo obravnavo je potom dr. Pegana pisal Pekletovemu zastopniku dr. Kokalju pismo, v katerem pravi, »da je uvidel, da ne more dokazati svoje — nedolžnosti, da bo zbog tega vse priznal in samo prosil milostne kazni«.

Pri včerajšnji obravnavi je pa-ter po dr. Peganu zares priznal svojo krivdno in sodnik Zebre ga je obsodil na 40 kron globe ali na 48 ur zapora. Če se uvažuje, da je pater Appej ova-dil Pekleta antimilitaristične propa-gande, da mu je očital, da se z lažjo odteguje vojaški dolžnosti, in mu s tem skušal uničiti eksistenco, ako se nadalje vpošteva, da je Pekletov oče prodal za slepo ceno frančiškanske-mu redu, katerega član je tudi ovadi-telj Appel, svet, na katerem stoji frančiškanska župna cerkev, in da-rovat za zgradbo te cerkve še v go-tovini 400 kron, mora izredno mila kazen, ki se je prisodila perfidnemu ovaduhu, naravnost frapirati. No, upati je, da bo spregovorila svoje še druga instanca.

Razne stvari.

* Poljski slikar umrl. Iz Varšave poročajo: 6. t. m. jutraj je umrl v vasi Klnkovka znani poljski slikar Jean Selminski v starosti 64 let.

* Zopet požar bombazevih skla-dišč. Iz Bombaja poročajo: Včeraj jutraj je v bombazevem skladišču zopet izbruhnil ogenj. Pogasili so ga že le, ko je že za 4000 funtov. Nasti-ga bombazna ognjena

Proces proti atentatorjem na podkralja indijskega. Iz Londona poročajo: Veliko senzacijo vzbuja v Indiji proces proti večim Indijancem, ki so nameravali izvršiti drugi atentat na indijskega podkralja. Med zarotniki sta tudi dva učitelja princa japonskega.

Eksplozije na vojnih ladjah. Iz Londona poročajo: Na torpednem rušilcu »Albacore« v Chathamu je eksplodirala neka cev. Trije kurjači so bili ubiti. — Iz Norfolk v Virginiji poročajo: Na torpednem rušilcu »Aylwin« je bil vsled eksplozije ubit en kurjač, ranjena sta bila pa dva.

Afera v Brunecku. Justični referent 14. kora, podpolkovnik, avditor Glivitzky, vodi preiskavo. Korno poveljstvo je ukazalo, naj se uvede stroga preiskava ter kaznuje krivice. V vojaških krogih pravijo, da se je stotniku pl. Dittmannu hipoma zmešalo. Stotnik je že v garnizijski bolnici v Inostu.

Vihotapljenje saharina. Iz Pozuna poročajo: V tukajšnjem carinskem uradu so konfiscirali neko pošiljatev iz inozemstva, ki je bila deklarirana kot soda. Pri preiskavi so dognali, da je bilo v sodi 309 kg saharina. Za to količino znaša sladkorni davek 128.000K, globa pa 1.280.000 kron.

Čuden slučaj. Italijanski kralj je imenoval za poslaniškega svetnika pri italijanskem poslaništvu v Draču dosedanega poslaniškega tajnika markiza di Durazzo. Gotovo čuden slučaj. Rodbina Durazzo izvira iz Albanije, od koder se je izselila l. 1389. v Genovo, kjer so ji l. 1528 priznali plemstvo, patricijat.

Gibanje železničarjev v Italiji. Iz Rima poročajo: Nevarnost generalne stavke italijanskih železničarjev se je zelo zmanjšala. Po posvetoivanju z ministrom za javna dela so obljubili zastopniki delavcev, da bodo nastopili za to, da sindikati opuste generalno stavko ter počakajo na korake, ki jih bo storila vlada v interesu delavstva.

Roparski umor. Iz Berlin poročajo: Pred tremi meseci so našli blizu Ventimiglie Marijo Hill mrtvo. Zdaj so italijanske oblasti sporočile državnemu pravdniku Beckerju, bratu Marije Hill, da so aretirali nekega Karola Artemija, ki je osumljen, da je umoril in oropal gospo Hill. Gospa Hill je hotela iti na Monte Gramont, pri čemur je zgrešila pot. Artemi jo je iznenadil ter umoril.

Tožba proti mestni upravi. Bruseljsko sodišče se bavi z jako interesantnim procesom. Politik Colfs, zagrozen klerikalec, je bil pri neki demonstraciji pošteno tepen. Zdaj toži za odškodnino 60.000 frankov, toda ne one osebe, ki so ga preteple, marveč bruseljsko občinsko upravo. Našel je neke stare zakone iz francoske okupacijske dobe. Z največjim interesom pričakujejo razsodbo v tem procesu, v katerem bodo pledirali najznamenitejši belgijski odvetniki.

Aviatika. Iz Petrograda poročajo: Aviatški inženir Sikorski je z velikim dvoplošnikom dosegel nov višinski svetovni rekord. Poletel je v zrak z dvanaestimi pasajirji, med katerimi je bilo več članov dume, ter dosegel višino 1560 metrov. — Včeraj jutraj so otvorili letališče za petrograški armadni kor. Slavnosti so se udeležili romunski prestolonaslednik s svojo soprogo, princ Karel, veliki knez Nikolaj Nikolajevič in drugi dostojanstveniki. Častniki so izvršili več poletov.

Sufragetke pred sodiščem. Iz Londona poročajo: Predvčerajšnjim sta se pred sodiščem zagovarjali dve sufragetki. Gospa Drummond je bila obtožena, ker je pri konzervativnem meetingu v Hyde parku v soboto skušala govoriti na vozu kakor drugi konzervativni govorniki. Razprava proti njej se ni mogla vršiti, ker ni pustila policijskega sodnika do besede, marveč je neprenehoma vpila: Vedeži hočem, zakaj niso obtoženi tudi Carson in drugi unionisti! Zakaj zasledujete le ženske in ne tudi moške? Dvakrat so odpeljali obtoženko iz dvorane. Avditorij je kričal: Tolpa! Strahopetci Nato so se policisti vrgli z vso silo na poslušalce. Druga obtoženka je bila obsojena na dvajset šilingov denarne globe. Tudi to

so morali s silo odvesti iz razpravne dvorane.

700.000kronska premija razredne loterije. Premijo razredne loterije v znesku 700.000 kron je zadel številka 18.629. Na tej premiji je udeleženi direktno sedem oseb iz Gradca. Dve osminki dobi neki nadporočnik v Gradcu, po eno osminko pa neki polkovnik v Gradcu, oče več otrok, neki starejši trgovec, ki živi od podpore svojega sina, potem dve revni šivilji, ki imata skupaj eno osminko in od katerih ena podpira svojega starega očeta, druga pa živi skupaj s svojo vdovelo materjo, nadalje neki zavarovalniški tajnik, oče treh hčer, in končno neki nižji železniški uradnik, ki mora deliti svoj delež s sedmimi tovariši.

Žrtve razburjenja modernega življenja imajo vseskozi opraviti s telesnim zagatenjem. Kupica prirodne Franc Jožefove grenčice, užite vsak dan zjutraj, očisti žlečode in trajno omili nedelavnost črevesa. Kralji sanitetni svetnik dr. C. F. Kunze v Halle a. S. piše v kompendiju Praktične medicine, da je Franc Jožefova voda spričo bogate vsebine zanesljivo in točno učinkujoče odvajilo in ima, ker obsega ob enem dvojno ogljikovo kislino, veliko prednost, da jo lahko rabimo dolgo časa, ne da bi motile prebavo. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami.

Telefonska in brzojavna poročila.

Razsodba državnega sodišča v za devti komisarijatu na Češkem.

Dunaj, 8. aprila. Državno sodišče je razglasilo danes razsodbo o pritožbah bivših čeških deželnih odbornikov, odvetnika dr. Krouskega in liberškega hišnega posestnika Salamona proti cesarskemu patentu, s katerim se uvaja na Češkem komisarijat. Državno sodišče je vse pritožbe deloma zaradi nekompetence, deloma zaradi tega odbilo, češ da se s cesarskim patentom in vsemi na njegovi podlagi izdanimi naredbami niso kršile po državnem temeljnem zakonu in po deželni ustavi garantirane politične pravice pritožnikov.

Avdijsca.

Dunaj, 8. aprila. Cesar je sprejel bana barona Skerleca v dolgi avdijski, v kateri mu je ta poročal o političnem položaju. Kakor se zatrjuje, je ban predložil cesarju tudi listo nove parlamentarne hrvatske vlade.

Imenovanje.

Dunaj, 8. aprila. Justični minister je imenoval avskultanta Hinka Irguliča za sodnika v Ajdovščini in Frana Cigoja za sodnika v Voloski-Opatiji.

Fiasko grofa Karolyja.

Praga, 8. aprila. Madžarski grof, Mihael Karolyi, voditelj opozicije je prišel v Ameriko, da predava o ogrskih razmerah. Že na prvem predavanju pa je imel nesrečo. Slovaki, Čehi in Jugoslavi so preprečili njegov govor. Čehi in Slovaki so započeli po celi Severni Ameriki akcijo, da onemogočijo nadaljna predavanja, ki jih je napovedal v Chikagi in Clevelandu.

Jakob Arbes †.

Praga, 8. aprila. Tu je umrl nestor čeških pisateljev, Jakob Arbes, član češke akademije znanosti, v 74. letu svoje starosti.

Ruski kmetovalci.

Praga, 8. aprila. »Venkov« poročajo: Kakor vsako leto, bi imelo priti tudi letos 20 mladih ruskih kmetovalcev iz ruske Poljske izobrazit se v kmetijstvu. Oblasti pa so jih na meji zavrnille. List ne pove, ali so bile to ruske ali avstrijske oblasti.

Šviha.

Praga, 8. aprila. Klub čeških državnih uradnikov je snoči soglasno sklenil izključiti dr. Šviho iz svoje organizacije.

Nova paroplovna družba.

Reka, 8. aprila. Tukajšnja paroplovna družba »Adria« je sklenila ustanoviti skupno s Cunardovo progovo novo paroplovno družbo za promet med Reko in Ameriko.

Požar.

Budimpešta, 8. aprila. V Losonczu je zgorela velika tovarna gospodarskih strojev. Zgorelo je nad 2000 gospodarskih strojev. Škoda znaša nad en milijon kron.

Demonstracije v Varšavi.

Varšava, 8. aprila. Oblasti so včeraj izpustile onih 53 ruskih dijakov, ki so 19. marca demonstrirali pred nemškim konzulatom.

Nov finančni škandal na Francoskem.

Pariz, 8. aprila. Včeraj je prišlo tu do novega velikega finančnega škandala, v katerega je zapleten bankir Rousseau, ki je oglajal več svojih klijentov za mnogo 100.000 K. Njegova žena je svakinja sedanega finančnega ministra Renaulta.

Caillaux.

Pariz, 8. aprila. Včeraj je bil zaslisan v aferi svoje žene bivši minister Caillaux, ki je izpovedal, da je bil zelo razburjen, ker je od verodostojne strani izvedel, da ima šef »Figara« njegova intimna pisma, ki jih hoče objaviti.

Irska.

London, 8. aprila. Več parnikov je izkrcalo v nedeljo vojni materialja za Ulstrovce. Večidel so bile to puške. Med pošiljatkami pa se je nahajalo tudi 24 strojnih pušk.

Ženske volilke.

New York, 8. aprila. Pri volitvah v državni zbor v Illinoisu bodo prvič volile tudi ženske. V Chikagi voli 217.000 žensk poleg 455.000 moških. Ženske bodo odločale posebno o usodi zakona, ki prepoveduje trgovino z alkoholom.

Dogodki na Balkanu.

Albanija.

Berlin, 8. aprila. V informiranih diplomatičnih krogih se potrjuje, da hoče stopiti tripelentent s predlogi za rešitev albanskih težkoč pred trovezbo. Oficijalno se to do danes še ni zgodilo trovezba pa je tudi odločena prepustiti tripelententi inicijativno. Gre za to, da se vse velesile postavijo na enako stališče, tako da bi bila rešitev albanskega vprašanja zadeva vseh velesil.

Drač, 8. aprila. Albansko orožništvo se je predvčerajšnjem bojevalo proti 300 grškim vojakom, ki so se bojevali proti Albancem pod poveljstvom štirih grških častnikov ter so imeli na razpolago tudi strojne puške.

Cetinje, 8. aprila. Vsled mobilizacije v Albaniji je sklenila črnogorska vlada, da ojači svoje obmejne straže, če se izvede v severni Albaniji mobilizacija, da na ta način prepreči kaljenje miru.

London, 8. aprila. »Reuter« poročajo, da so velesile tripelentente izročile v Berlinu, na Dunaju in v Rimu osnutek odgovora na grško noto glede Albanije in Egejskih otokov. Osnutek je dolg in obširen dokument, ki razpravlja o bodočnosti Egejskih otokov ter o usodi Grkov na otokih Imbros, Tenedos in Castellorizo, o korekturi meje pri Argyrokastronu ter o rektifikaciji demarkacijske črte. Osnutek nadalje dementira, da bi obstojale med Rusijo na eni in Francosko ter Angleško na drugi strani difference glede stališča tripelentente v tem vprašanju. Rusija je želela prvotno nekatere dodatke, ki jih je pa pozneje opustila. »Reuter« izrecno konstatira, da so si Rusija, Francoska in Angleška popolnoma edine ter naglašajo, da je verjetno, da bodo vse velesile osnutek podpisale in ga bo tudi Grška akceptirala.

London, 8. aprila. »Times« poročajo, da je prišlo pri Korici do hudodega boja z Epirci. Kakih 1000 albanskih orožnikov je v Korici. Kontrolna komisija je kneza resno posvarila pred mobilizacijo.

Pariz, 8. aprila. Listi poročajo, da je prišlo med Epirci in orožniki do nekakega premirja. Vrše se nova pogajanja.

Srbija in Albanija.

Belgrad, 8. aprila. Iz zanesljivih virov se poroča, da se je v zadnjih dneh izvršila koncentracija srbskih čet ob albanski meji. Pri Ohridu in Kosovu se je nastanilo v svrhu obrambe meje močne oddelke artilerije in infanterije.

Metalka.

Belgrad, 8. aprila. Srbska vlada izjavlja, da je izročila sedaj Crni gori gotove dokumente, ki so jih našli svoj čas v arhivu v Plevlju. Ti dokumenti baje tvorijo podlago za dokaz, da more Crna gora zahtevati Sjenokos za sebe. Iz teh dokumentov izhaja, da je Avstro-Ogrska še za turških časov zahtevala Sjenokos, da pa ni prodrla.

Orijentske železnice.

Dunaj, 8. aprila. Na brzojavni poziv je odpotoval srbski poslanik Jovanović v Belgrad. Gre za orijentske železnice, katero vprašanje stoji baje zelo neugodno.

Romunska.

Bukarešta, 8. aprila. Finančni minister Costinescu je predložil včeraj državnemu zboru budgetno predlogo. Po tej predlogi bo dohodkov 598.732.000 frankov ter 595.602.000 frankov izdatkov. Kot izredni kredit je vpostavljen v budget vsota 3.130.000 frankov.

Gospodarstvo.

Razredna loterija. (Zadnje žrebanje 7. aprila 1914. — Brez obveznosti.) Premijo 700.000 K in 5000 kron št. 18.629. — 40.000 kron št. 32.850; 10.000 K št. 96.351; 2000 kron št. 20.010, 33.382, 35.044, 43.129, 55.251, 91.995, 93.950, 97.798; 1000 K št. 2443, 9437, 10.946, 17.046, 18.487, 22.592, 24.626, 27.314, 37.850, 45.085, 45.683, 48.856, 56.963, 57.533, 58.279, 59.790, 62.467, 64.804, 66.218, 69.015, 69.297, 70.704, 73.323, 74.590, 78.568, 78.685, 81.262, 83.363, 85.457, 89.478, 94.636, 99.562.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali:

Za Ciril - Metodovo družbo mesto cvetja na krsto umrli gospej Elviri Vidmajer: gđc. Marija Kalan, 2 K in gospa Natalija Krmavner 4 K. Skupaj 6 K.

Zivel nabiralci in darovalci!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 3. aprila: Ana Kramaršič, zasebnica, 90 let, Kuhnova cesta 21. — Elvira Vidmajer, uradnikova žena, 40 let, Čopova cesta 21.

Dne 4. aprila: Josip Žvanut, sin poštne ekspedijenta, 20 dni, Stari trg 12. — Fran Munda, zasebnik, 25 let, Gradišče 14. — Tomaž Bošte, bivši rudar, 84 let, Stara pot 3.

Dne 5. aprila: Josip Orehovec, sin postrežnika, 13 mesecev, Strelška ulica 15. — Gabriela Franciška Merkun, narednikova hči, 20 dni, Privoz 8.

Dne 6. aprila: Peter Kaštrun, zidar - hiraec, 57 let, Radeckega cesta 9.

V deželni bolnici:

Dne 3. aprila: Terezija Kolenc, premogarjeva žena, 47 let.

Današnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Poudariti je ime »Scott«.

Upoštevanje, ki ga je pridobila Scottova emulzija iz ribjega olja tudi med zdravniki, je dalo in daje dan za dnem povod vailjevanju in hvalisanju drugih »prav tako dobrih« emulzij. Ravnote pa

v svojo lastno korist,

ako ostanete pri izvornem izdelku Scottove emulzije, ker je ta edina na Scottov način napravljena emulzija iz ribjega olja, ki še skoro 40 let uživa svetovni sloves.

Zato zahtevajte in kupujte Scottovo emulzijo!

Cena originalni steklenici 3 K 50 v dobiva se po vseh lekarnah. Proti vpošiljavi 50 v. v plačilih zmanjša debito od vrhuha SCOTT & BROWNE d. o. s. na Dunaju VII. sklicujejo se na naš list enkratno vpošiljatev pošiljajo od kake lekarni.

Razredna domate zdravila. Vedno večja povpraševanja po »Well-ovem francoskem žganju in soli« dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utečujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po 2 K. — Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo le-karnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na Dunaju, Tuchlauben 9. V zalozhah po deželi je izrecno zahtevati Moll-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom.

Sredstvo neprecenljive vrednosti.

Podpišem rada besedo, kar drugi reko o njem.

Zahvala neke dame: Ako bi bili tako trpeli na glavobolu, v zvezi z živčnimi bolečinami, kakor sem trpela jaz, bi bili istotako hvaležni za sporočilo, na podlagi katerega sem dosegla zdravje. Podpišem vsako besedo, kar so drugi povedali o tem izbornem izdelku. Ako bi se tako sporočilo vselej naznanilo občinstvu, kakšen blagoslov bi bil to za vse one, ki trpe na kroničnih bolečinah. Sredstvo se za malo denarja dobi v vsaki lekarni in se zove Kephaldol. Dosegli boste takojšnjo olajšanje. Ako vzamete dve tableti po eno pa nato vsake pol ure bodo bolečine kmalu izginile, naj bodo že živčne ali pa kake druge bolečine. Zajamčeno je, da pomaga.

Rogaški

Tempel

Styria

Donati

vredn. statistična razlaga
prijela a obilno ogiljivo
kislino. Pospeduje prebavo
in izmenjavo.

Zelo koncentrirana medicinska
vredn. priporočila pri
travničem ledvičnem kataru,
saprta, Brightovih ledvicah,
vraničnih oteklinah, žolci,
urinski, srčni, srčevodstvenih
boleznih, katarah dihalnih
orgnov.

Zdravilo vredn. celuje
vsebojne svoje vrste. Zlasti
uporaben pri kroničnem
črevesnem katarn, obilni-
ciji, ledvičnih kamenih, todelni
trganja, sladkovni bolezn.

**Najmočnejši
prirodni vrelec magnezijo
glauberske soli**

Zaloga: Michael Kastner in A. Sarabon, Ljubljana.

Dobro je od časa do časa se spominjati, da je od vsega, kar mora moderni človek ukreniti, da si ohrani zdravje, skoro najvažnejše pravilo negovanje zob. Malokdo sluti, da poškodovani zob ne škodujejo samo bistveno našemu splošnemu počutenju — nove preiskave so to dokazale presenetljivo — nego so pogosto izhodišče različnih bolezni, ki jim je vzrok dostikrat dvomljiv. Pravilno je negovanje zob samo takrat, ako se zob razdirajoči pospeševalci kisanja in gnitja, ki se v ustih vsak dan nanovo tvorijo, tudi vsak dan sproti uničijo. To pa se doseže samo z vsakdanjo rabo antiseptičnega negovalca za zobe.

Način učinkovanja Odola je prav poseben. Med tem ko druga ustna in zobna čistila, kolikor za vsakdanje negovanje zob sploh pridejo v poštev učinkujejo samo tiste sekunde med čiščenjem ust, učinkuje Odol še ure potem, ko smo si osnažili zobe. Ta edini, trajni učinek je najbrž izvajati od tod, da se Odol pri izplakovanju ust v zobe in ustne sleznice takorekoč vsesa, jih nekako impregnira in obenem zapusti antiseptično zalogo, ki še cele ure deluje proti zobe razdirajočemu procesu gnitja in kisanja.

Fulardne svile

onobarvane in poliskane, tudi na Radium, Japonaki, Chinole, Pean do sole, Crope-londs itd.

— navadno in dvojno širokosti —
od K 1-15 do K 14-25 meter.

Vzorci tako, tudi od vsega drugega avilnatega blaga.

Henneberg

dvorni dobavitelj nemške cesarice.

Curli

CRICKVENICA

klimatično zdravilišče in morsko kopališče

Pri Reki ob Jadranskem morju.

1081

1 1/2 ure parniške vožnje z Reke.

Edino morsko kopališče Jadranskega morja s 300 metrov v morje širilo obale z najljublim peškom po tleh. Netanjni prapokti in poljanja pri zdraviliški hotelu.

Eldorado za slabotne otroke!

Od velikonočne nedelje 12. do
17. aprila — 6 dni!

Modra miška!

Z Madgo
Lessing!

Največja in najkrajša učinkovita veselja-
igra te sežije! Neprestan bučen smeh!
Kinematograf „IDEAL“.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 8. aprila 1914.	Denar	Diagon
4% majeva renta	82-45	82-65
4% srebna renta	86-15	86-35
4% avstr. krona renta	82-70	82-90
4% ogr. krona renta	81-85	82-05
4% kranjsko dež. posojilo	—	89-—
4% k. o. češke dež. banke	87-75	88-75

Srečke.	432-—	442-—
Srečke iz l. 1860 1/2	685-—	695-—
„ 1864	294-—	304-—
„ tiske	277-—	287-—
„ zemeljske l. izdaje	240-50	250-50
„ ogrske hipotečne	226-50	236-50
„ dun. komunalne	468-50	478-50
„ avstr. kreditne	478-—	488-—
„ ljubljanske	58-—	64-—
„ avstr. rdeč. križa	51-25	53-25
„ ogr.	29-50	33-50
„ bazilika	25-50	29-50
„ turške	221-25	224-25

Delnice.	401-—	403-—
Ljubljanske kreditne banke	614-—	615-—
Avstr. kreditnega zavoda	520-50	521-50
Dunajske bančne družbe	98-55	99-55
Žužne železnice	708-25	709-25
Državne železnice	827-—	828-—
Alpine-Montan	300-—	302-—
Ceške sladkorne družbe	269-75	270-75
Živnostenske banke	—	—

Valute.	11-38	11-43
Cekini	117-45	117-65
Marke	95-50	95-65
Franki	95-—	95-20
Lire	—	—
Rublji	252-87	253-87

Meteorološko poročilo.

Vilins nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 736 mm

čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v C	Vetrovi	Nebo
7. 2. pop.	728-8	11-1	sl. svzh.	pol. oblač.
9. zv.	727-6	10-8	sr. jzahn.	oblačno
8. 7. zj.	724-7	10-0	sl. svzh.	—

Srednja včerajšnja temperatura 8-4° norm. 8-1°. Padavina v 24 urah mm 1-3.

Zahvala.

Za vse dokaze srčnega so-
čutja povodom smrti naše ljube
soproke, oziroma matere, sestre in
tete, gospe

Marije Gašperlin

kakor tudi za časte spremljevanje
ranjke k večnemu počitku izrekamo
vsem cenj. udeležencem osobito pa
velečenj. mestnim uradnikom in
stanovskim kolegom ter društvu
uslužbenecv mest. magistrata za
poklonjeni venec našo iskreno za-
hvalo. 1365

Rožnadolina pri Ljubljani,
dne 8. aprila 1914.

Žalnočja rodbina.

Proti gotovi plači in proviziji iščemo

krajev. zastopnika

za Ljubljano in okolico, ki je zmožen
kavcije ker bo moral istodobno preje-
mati vplačila. Znanje slov. in nemščine
potrebno. Strokovno znanje ni potrebno
ker bomo dotičnega gospoda sami na-
tanjeno vpeljali v našo stroko (zavaro-
vanje na življenje in na otroke). Me-
sečni dohodek 200—250 kron. Ponudbe
z navedbo referenc pod „Pensionsfahig“
na anončno pisarno Jos. Konberger,
Grado, Herrngasse 1. 1355

Stavbeno podjetje:

Prevzamem javne in zasebne
stavbe, železobetonske mostove,
strobe itd. — Popravila iz-
vršujem po najnižjih cenah.
Izdelujem načrte in dajem
strokovna navodila.

Ženitev.

Štup. bolji krogom prip. 26 letna sreb-
reznica pretekla, s 450.000 mark den. v go-
tov. izde gotovost, plač. ml. ženin zagotovl.
pozicija. Samo resne ponudbe pod „Sloven-
ski narod“ 806, Ljubljana, Slovenski narod.
diskr. Anončno in indirektno se ne sprejema.

Lepo posestvo v Postojni.

V Postojni je na predaj po-
sestvo, pripravno za veliko trgovino
s senom in slamo; hiša je pripravna
za vsakojako trgovino, sraven obsežna
skladišča in hlevi, vse v jako dobrem
stanju, ter kake 4 orale travnika. Hiša
stoji ob dveh glavnih cestah, torej
na jako prometnem kraju.

Pojasnita daje lastnik Ivan Bajo
v Sevnici. 1360

Ženitev!

Iščem za izobraženo damo v svr-
ho ženitve dobro situiranega gospoda.
Damo hoče kruti kler. režim popol-
noma uničiti radi njene značajnosti in
narodnosti. Ne pustimo, da bi tak na-
rodni biser bil uničen in narod odsko-
dovan. Komur je na tem, da dobi pridno,
pošteno in značajno ženo, naj prijavi
svoj naslov pod „33. M. P.“ na
upravnitvo „Slovenskega Naroda“.

Orožje

skrbno zastreljeno in opremljeno z avstr.
zastrelnim pečatom, najboljši kakovosti,
razpošilja c. in kr. dvorni dobavitelj

JAN KONRAD, razpošiljalnica,
Most št. 443 (Češko).

Samokres K 680, 880, 980, Tercerola K 320,
Flobert Teschingov K 1120, lovske puške
K 45— in več v bogati izbiri.

Glavni katalog z nad 4000 slikami na
zahtevo vsakomur gratis in franko.
Brez rizika! Zamena dovolj. ali denaj nazaj!

Pisalni stroj

nov, se takoj preda za jako nisko
ceno. Takoj plačan K 160.—
Vprašanja „pošto leže pod 3333“.
Za odgovor je priložiti znamko.

**Sidro-
Syrup. Sarsaparillae**
compos.

Čistilo krvi. Steklenica K 3.00 in 7.50.

Sidro-Liniment.
compos.

Nadomestilo za sidro-Pain-Expeller

Čistoče olajšajo mazilo za prehlajanje,
reumatizem, trganje po udih, itd.

Steklenica K — 50, 1.40, 2.—

Sidro-žvepleno-mazilo.

Zelo olajšuje pri lišaju, solnem teku, itd.

Lonček K 1.—

Debi se skoro v vsaki apoteki ali pa
Dr. Richter-jevi apoteki „pri zlatem
levu“, Praga I,
Elizabethstrasse 5.

Najboljša in najzdravejša

barva za lase in brado

je dr. Drallea „NERIL“, ki daje
sivim in pordečelim lasem njih prvotno
naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla,
rjava, temnorjava in črna v steklenicah
z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli
Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Lasne kile, podlage in mrežice
vseh vrst; glodalnišče in toaletne
potrebščine itd.

Nepremočljivost betonske in beloga apna malta.

Osnivanje vseh zidov in prostorov.

Proti vremenu odporne stene, kamor lije dež in fasade z belim
barvom „STEARIT“

Neutrpljiv za
vsako novo stavbo.
Zahtevajte prospekt G od
kemične tvornice Traiskirchen pri Dunaju, Lieblein & Co.
Prodajna pisarna in zaloge F. P. Vidé & Co. v Ljubljani.

GLEICHENBERG

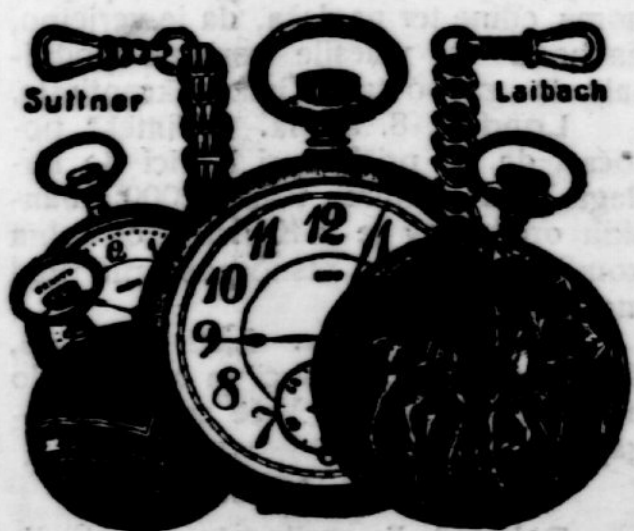
Štajersko

Neprekinjeno vrednosti pri vseh boleznih sopl. Svetovno-
slavni zdravilni vrelci (Emin vrelci, Konstantinov vrelci.)
Pojasnita in prospekte pri zdrav. komisiji v Gleichenbergu.
Sezija: 15. maja do 30. septembra.

Mestni trg št. 25. **H. Suttner, Ljubljana** Mestni trg št. 25.

Lastna protokolirana tovarna ur v Svici.

Največja zaloga
ur, juvelov,
zlatnine in
srebrnine.

Tovarniška znamka
„IKO“
Zastopstvo tvornice ur
„ZENITH“.

CENIKI ZASTONJ IN POSTNINE PROSTO!

Motorno kolo

»Neckarsulm« 2 1/2 HP v dobrem
stanju, se preda za K 280.—

Naslov pove Anončna ekspedicija
Jos. Hočvar, Ljubljana. 1350

Pri nakupu različnega oblačilnega blaga se
blagovolite obrniti na tvrdko

A. & E. Skaberné

Mestni trg 10.

Na debelo in drobno.

Obstoji od leta 1883.

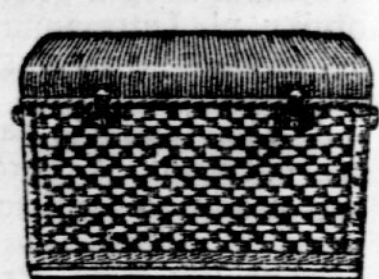
Izredno nizke cene!

Prva gorenjska industrija za pletarstvo

Oton Homann, Radovljica.

Izdelki drž. pletarskega tečaja: moderna
oprava iz pletenin, vrtno senčnice, ko-
šare za potovanja, stojala za cvetlice in
ročna dela, senčnice za morskobrežna
kopališča, skladni stoli, pletene kina-
odeje, kopalni črevlji in vse pletenine
za domačo rabo in luksus.

Ilustrovani ceniki
zastonj.

Naznaniito in priporočilo!

Podpisani usojam si slavnemu občinstvu sporočiti, da sem vzel v
najem in z današnjim dnem otvoril znano

restavrator na Golovcu.

S pripombo, da se bo dobila pri meni najboljše pijača in vedno
sveži prigrizek, se priporočam kot dolgoletni restavrator naklonjenosti
cenjenega občinstva.

Z odličnim spoštovanjem

Alojzij Klásek.
restavrator na Golovcu.

Pomladne novosti
v izgotovljenih oblekah

priporoča tvrdka

Maček & Ko.

Franca Jožefa cesta št. 3.

Sprejemajo se naročila po meri,
ter se izvrše točno in solidno.

Založniki c. kr. priv. juž. železnice.

Solidna postrežba. — Najnižje cene.

Doore ideče

mizarstvo v Kočevju

se zaradi razmer takoj preda.

Naslov pove upravništvo »Slov.
Naroda«. 1354

Pripravljajte se kolesarji
za kolesarsko sezijo!

Vsak strokovnjak kupi

WAFFENRAD

(orožno kolo) najboljšo kolo monarhije ali

KOLO

»KOSMOS«

dobro ceno ljudsko kolo. Avstr. družba tvor-
nic za orožje v Steyru. Katalogi gratis in
franko. — Zastopstvo v Ljubljani IVAN
JAK in sin, Ljubljana, Dunajska c. 17

U. Scagneth, Ljubljana.

Tehnično pisarna: za skladitven državnega kolodvora.

Telefon št. 299.

Ustanovljeno l. 1900.

B. Götzl

Krasne novosti spomladanskih in poletnih oblek, površnikov domačega izdelka. Za naročila po meri največja izbira tu- in inozemskega blaga.

Brez konkurence! Solidna postrežba! Najnižje cene!

LJUBLJANA,
Mostni trg št. 19.

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Nogavice in druge pletenine, dalje perilo, ovratnike in v to stroko spadajoče blago dobite najceneje v specialni trgovini

A. & E. Skaberné
Mestni trg 10.

Velika izbira!

Solidna postrežba!

11-50 Velika zaloga 15-50

najfinejših, trpežnih in nogi najbolj priležnih

čevljev

za dame, gospode in otroke.

Viktorija Sterniša

Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Gg. učiteljcem, učiteljicam in drž. uradnikom 15% popusta.

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI.
PORODNIŠNICA
LJUBLJANA, KOMENSKA ULICA 4
SEF. ZDRAVNIK PR. MARJ. DR. FR. DERGANČ

V lope

meblovano sobo

s posebnim vhodom sprejemom na hrano in stanovanje enega ali dva gospoda. Poizve se: Gradišče št. 17, pritličje, desno. 1320

Fin

polnomastni sir

najboljše kakovosti razpošilja

Franc Jesenovec, Vrhnika.

Pater F. E. Leitner

provincijal in zdravnik - voditelj v bolnišnici usmiljenih bratov v Gradcu

je uporabljal

tinkture za želodec

lekarnarja Piccolija v Ljubljani, Dunajska cesta

z dobrim uspehom pri prehlajenju želodca in črevesja, kakor tudi pri obolenju jeter. Stoklenica 20 vinarjev.

Fr. P. Zajec

izprašan optik,

zalagatelj c. kr. armade, vojne morarice, demobrncev itd. 123

Ljubljana, Stari trg št. 9.

Očala in ščipalniki po strokovnjaških in zdravniških predpisih. — Z elektr. obratom moderno urejena delavnica. Najnovejši cenik brezplačno!

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir

M. GELHAUS. oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Pozor!

Najtrpežnejše kritje sedanjosti je in ostane

Zaliložki škričlj

preizkušen že nad 60 let.

Kdor hoče imeti dobro in trpežno streho, naj se obrne na trdno **Urban Weber nasl. v Zalemlogu p. Železniki.**

Zahtevajte vzorce!

Zahtevajte vzorce!

Naznanilo.

Dovoljujem si slav. občinstvu kakor tudi gospodom stavbnikom naznanjati, da imam **veliko zalogo doma** 1221

izgotovljenih štedilnikov.

Delo je prav solidno izgotovljeno. Priporočam se tudi za vsa druga v mojo stroko spadajoča dela kakor vrtno, stopniščne, balkonske ograje, rastlinjake itd. ter vsa popravila, katera se točno in ceno izvršujejo. Cene zmerno.

RUDOLF GEYER, ključarski mojster
Cesta na Rud. železnico št. 10, Ljubljana.

Krasne spomladanske novosti

dobro blago in po že priznane najnižjih cenah dobite

v modni trgovini **Peter Šterk** Ljubljana Stari trg 18

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek, la kakovosti moško, žensko in otroško perilo, najmodernejši moški klobuki in čepice. Dalje čepice za dame, deklice in otroke, razni nakiti, vse potrebščine za šivilje itd.

Ignacij Zargi „Pri niski ceni“

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 5.

Največja izbira za šivilje in krojače, zadnje novosti raznega lišpa kot: čipk, riša, vstavkov, vezenin (šlingerie najmodernejše svile, dalje največja izbira kravata, srajc, ovratnikov, nogavic, rokavic, predpasnikov, modrecev itd. itd.

1188

Priporočamo specialno

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg št. 9. — Lastna hiša.

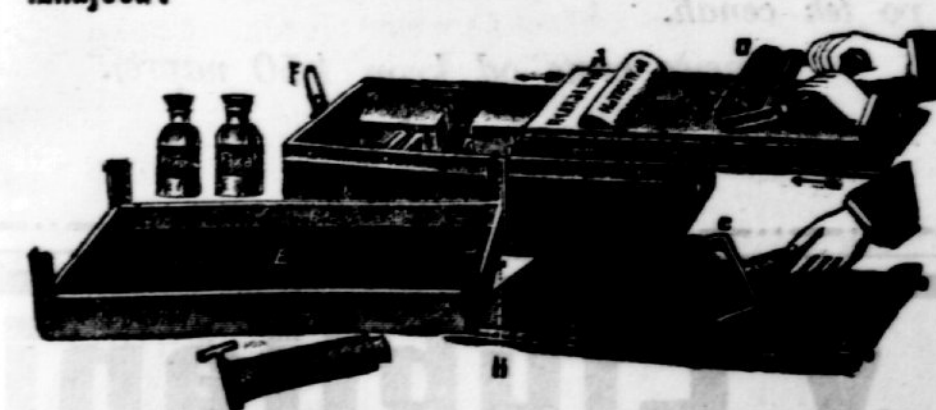
Najnovejša KOSTUME Najnovejša

BLUZE : Domače obleke, : **KRILA**
: Prašni plašči.
Moške, damske, perilo.
Športne čepice, modrece.

Otroške oblekice in obleke za mladenke.

Signalične perila in druge potrebščine za novorojenčke. Na zahtevanje pošljemo vzorce!

Senzacijska Razmnoževalni aparat „Opalograph“.

Opalografični način razmnoževanja potom neizbrljive steklene (opalne) plošče pomeni velikanski preobrat na polju razmnoževanja posebno pa litografije in hektografije. Gre se tu za velikanstvo iznajdb, ki temelji na posebni kombinaciji kemije, litografije in galvanoplastike.

Aparat je tako preprost, da lahko vsak nevažen takoj napravi več tisoč kopij od enega originala, ki se piše z tekočim črnilom ali pisalnim strojem. Pri tem aparatu ne pride nobena masa, želatina ali gosto črnilo v poštev in tudi ne zahteva nobene stiskalnice itd. Zmožnost razmnoževanja na tem aparatu je brezmejna, tako da se lahko napravi vsako število oddisov. Za funkcijo, trpežnost in neizbrljivost aparata se prevzame vsako jamstvo. V najkrajšem času prodalo se je že na tisoče aparatov. V Ljubljani na pr.: c. kr. dež. vladi, c. kr. davčnemu uradu, Mestnemu magistratu in sto drugim uradom, bankam, trgovcem, glasbenim društvom itd.

Aparat se dobiva v vsakem formatu že od K 60— dalje. Brezobvezno razkazovanje. Cenik in vzorci tiska zastoj na razpolago. 1077

THE REX CO., Ljubljana, Šolomburgova ulica št. 7, nasproti glavne pošte (Hotel pri Maliču I. nadstr.). Telefon Mkr. 39.

Zaloga pisalnih in razmnoževalnih strojev, njih potrebščine ter vse pisarniške opreme.

Pristno brnsko blago.

Spomladanska in poletna sezija 1914.

Kupon za 3-10 dolg 1 kupon 7 kren
za poplavo naših oblek 1 kupon 10 kren
(suknja, hlače, telovnik) 1 kupon 15 kren
v stano samo 1 kupon 17 kren
1 kupon 20 kren

Kupon za črno salonsko obleko 20 K dalje blago za površnike, turistovski loden, svilnate kamgarne, blago za damske obleke itd. razpošilja po tvorniških cenah kot solidna in poštna vrlo znana:

Zaloga tvornice za sukno
Siegel-Imhof v Bernu (Švica).

Vzorci gratis in franko.

Od tega, da direktno naročajo blago pri firmi Siegel-Imhof na tvorniškem kraju, imajo privatni odjemalci velike prednost. Največja izbira. Stalne najnižje cene. — Tudi najmanjša naročila se izvršijo najpazorneje in natančno po vzorcu. 615

Vse
izbora
okupnega in modernega
blaga za:
ženske obleke
in bluze.
Le najnovejša
Bogata zaloga vakovmah
preprog in zavah
Garniture in preprog
za divane in za steno.
Potno odelo.
Linolej.
Izdelane dobri kmeti
kotarino in platno
Namizno perilo in robel.

Vidno se priporoča

manufakturna trgovina
J. GROBELNIK

LJUBLJANA, Mestni trg št. 22

nasproti lekarni.

Vnanja naročila se točno izvršujejo.

Med zlatorumen, trčan, zajar-
čeno čist, v deščah s
4 1/2 kg vsebine, razpo-
šilja po K 8-50
Čebelarstvo Iliraka
Bistrica.

Prilni, pošteni

zastopniki

prikupne zunanosti dobe trajno delo pro-
dajalca in inkasanta za dobro vpeljano to-
vniško zalogo v Ljubljani. Potrebna je
kavcija par sto kron. Začetnike se upelje.
Ponudbe na pisarno Sv. Petra nasip št. 3,
Ljubljana. 1303

Puchovo 3 HP

motorno kolo

izborna ohranjeno se prodaja za
400 K. Za brezhibno delovanje mo-
torja se jamči. 1213

Naslov v upravn. »Slov. Naroda«.

Najboljše ogrske in kranjske salame,
fino, sočno šunko (gnjat), kranjske klo-
base, prekajeno meso, slanino s papriko,
najboljši pristni emendolaki sir ter sladko
čajno surovo maslo priporoča tvrdka

J. BUZZOLINI

delikatesna trgovina

Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Vsakdanje pošiljave od najmanjše do
največje množine po najnižji ceni. 1066

J. Kette, Ljubljana
Franca Jožefa cesta št. 3.

Ugodno kupite v tej specialni trgovini za
gospode in dečke 1043

klobuke, čepice, perilo, kravate, palice
in vse druge modne predmete.

== Pomladanske novosti pravkar došle! ==

RADIUM

STRAPAZ-IN TKANINE

tovarne B. SPIEGLER in SINOVI Hronov

so izdelane iz najfinejša Amerika-preje, ter v lepoti in trpežnosti ne-
prekosljive. Imajo prednost, da ostanejo v perilu snežnobeke ter so
znatno ceneje kot konkurenčni izdelki. Dobivajo se v poljubni širjavi in
debelosti za vsakovrstno živотно ali posteljno perilo

v manufaktorni trgovini

J. CIUHA, LJUBLJANA

Pod Trančo.

Zahtevajte vzorce za pralne preizkušnje.

Sprejemem takoj v službo poštenega

učenca

kateri je z dobrim uspehom dovršil
kranjsko kmetijsko šolo na Grmu pri
Rudolfovem. Plača po dogovoru.

Božidar Kastelic, veleposestnik
Matenja-Istra. 1327

Ako se hočete zabavati in užiti
par veselih ur, naročite si

MUHE

kratkočasne zgodbe.

Spisal Blaž Pohlj.

Broširano K 150, vezano K 240.

Dr. biva se v

4285

Narodni knjigarni v Ljubljani.

Popravila.

Modni salon

Stuchly - Maschke

LJUBLJANA

Zidovska ulica 3.

Prodaja damskih in otroških
klobukov. — Zlati klobuki.

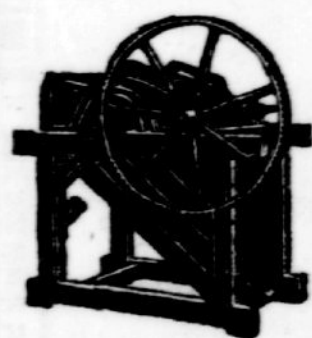
!!! KDOR RABI !!!

bencin motorje, elektromotorje, pluge in brane, brzoparil-
nike, kosilnice in druge stroje za košnjo, stroje za reko-
delce in razno
orodje, stiskal-
nice za sadje in
seno, mlatilnice
in slamoreznice,

vrtila, predmete
za mlekarne, dal-
matinski cement,
traverze in žel-
lezno žice,

naj se obrne na najstarejšo, širom cele Kranjske, Štajerske in Primorske
dobro znano tvrdko in razpošiljalnico poljedelskih strojev

Fr. Stupica

v Ljubljani

Marije Terezije cesta št. 1.

Dobra potreba je vsakomur za-
jamčena. Najnižje cene! Priznana
najboljši stroji. Ceniki brezplačno.

Klobuke
cilindre
in čepice
v najnovejših fazonah in v veliki izbiri
priporoča
IVAN SOKLIČ.

Velika zaloga najmodnejših slamatkov.

Pristni Panama-slamatki od 9 K do 50 K. 130

Domača
: tvrdka. :

Zlatar, juvelir in
trgovec z urami

Ustanovlj.
leta 1889.

Lud. Černe

Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Juveli, zlatnina, srebrnina ter razne ure.

Edina zaloga ur z znamko „TUP“.

Popravila in nova dela po najnižji ceni.

Ceniki zastoj.

126

Ceniki zastoj.

Lastna delavnica z električnim obratom.

Pri nakupu blaga zahtevajte potrdilo o vplačanem znesku. Za one, ki zbero do
15. junija 1914 najvišje število plačilnih listov, oziroma ki dosežejo najvišjo svoto
vplačanih zneskov, so določeni brezplačni številni krasni predmeti v zlatu in srebru.

Najboljši nakup vsakovrstnih modernih in trpežnih

čevljev

je v zalogi lastne tovarne

Peter Kozina & K^o. Ljubljana, na Bregu.

Cena za gospode K 14.—, 17.—, 20.—
" " dame " 12.—, 15.—, 18.—
" " dečke ³⁶/₃₉ " 10.—, 12.—
" " otroke K 5.—, 6.—, 7.—, 8.—

Garantirana kakovost po teh cenah.

Cenejšje vrste od kron 150 naprej.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Bolniška glavica 2.000.000 kron.

152

Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fond okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Spiljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun

4 1/2 0

Kupuje in prodaja sročke in vrednostne papirje

ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 0

vseh vrst po dnevnem kurzu.